Юрій Рокитянський
Костянтин Чеченя

КАВЕРЗНІ ПІСНІ

Під супровід гітари

Київ 2025

УДК 784.2(=161.2)
Р66

Рокитянський Ю., Чеченя К.

Р66 Кверзні пісті. Юрій Рокитянський, Костянтин Чеченя. Київ: Видавець ФОП Ланковська Г. Г., 2025. 52 с.

«Каверзні пісні» були складені музикою-аматором та поетом Юрієм Рокитянським і дослідником та популяризатором музики українського бароко, кандидатом мистецтвознавства, заслуженим діячем мистецтв України Костянтином Чеченєю протягом 2018-2020 років. Ці твори відроджують та усучаснюють пісенні традиції старосвітської України XVII-XVIII сторіч та дають рідку можливість поринути у колоритний світ тодішнього життя з його гараздами та бідами, одвічними суперечками з долею, тихим щастям та болючою розлукою із коханим, філософсько-іронічним ставленням українців до себе та своїх щоденних перепитій.

ISBN 978-617-95457-3-3

© Рокитянський Юрій,
Чеченя Костянтин, 2025

ВОЛОПАС

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

♩ = 92

От мав би я від Бо - га сім жит -

mp

5

тів і мав би я зі сім об-шерх-лих

9

шкур!.. Де - ри хто хо - че на міц - ні віж -

mf

13

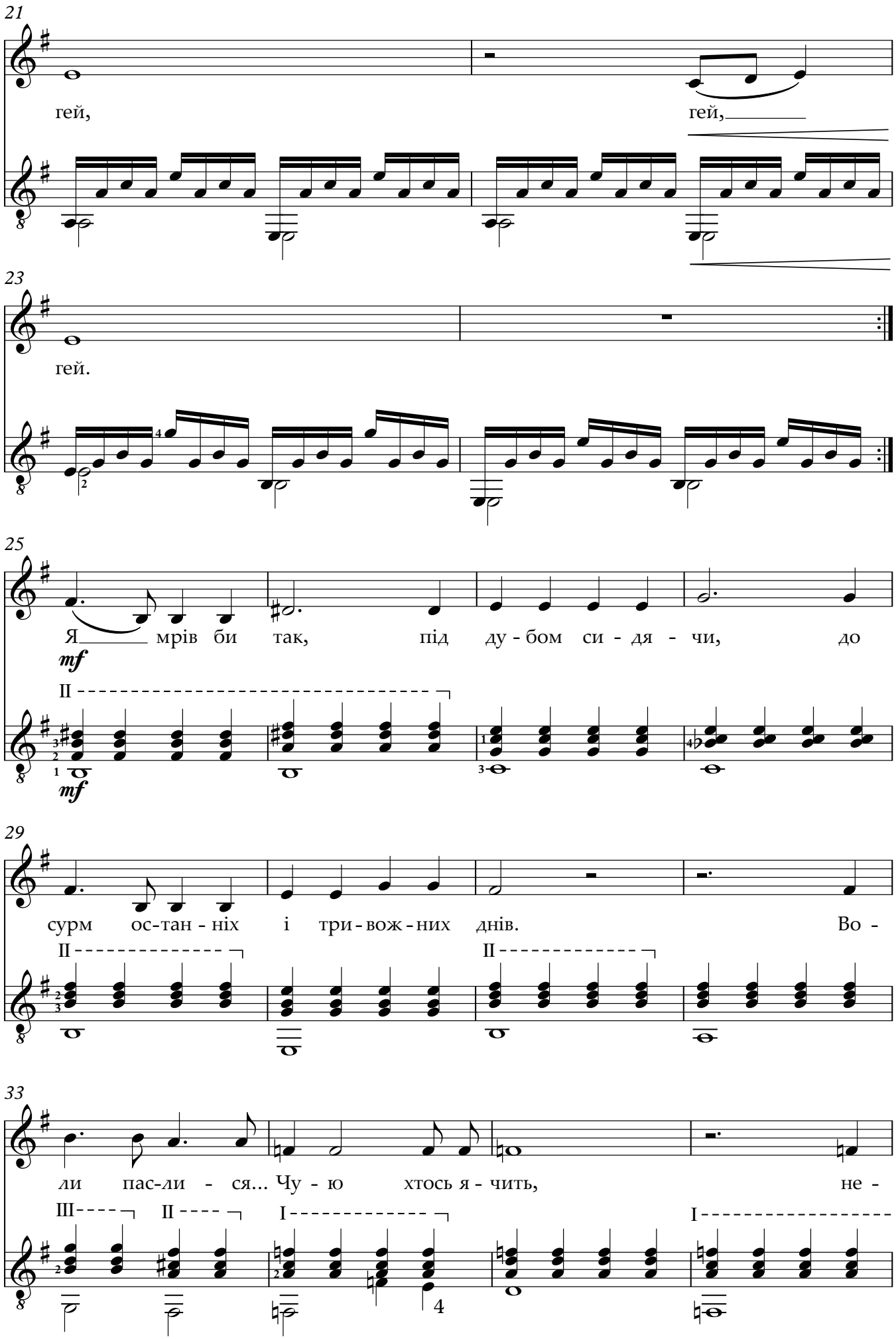
ки, ро - би со-бі ка - лит - ку чи оч-

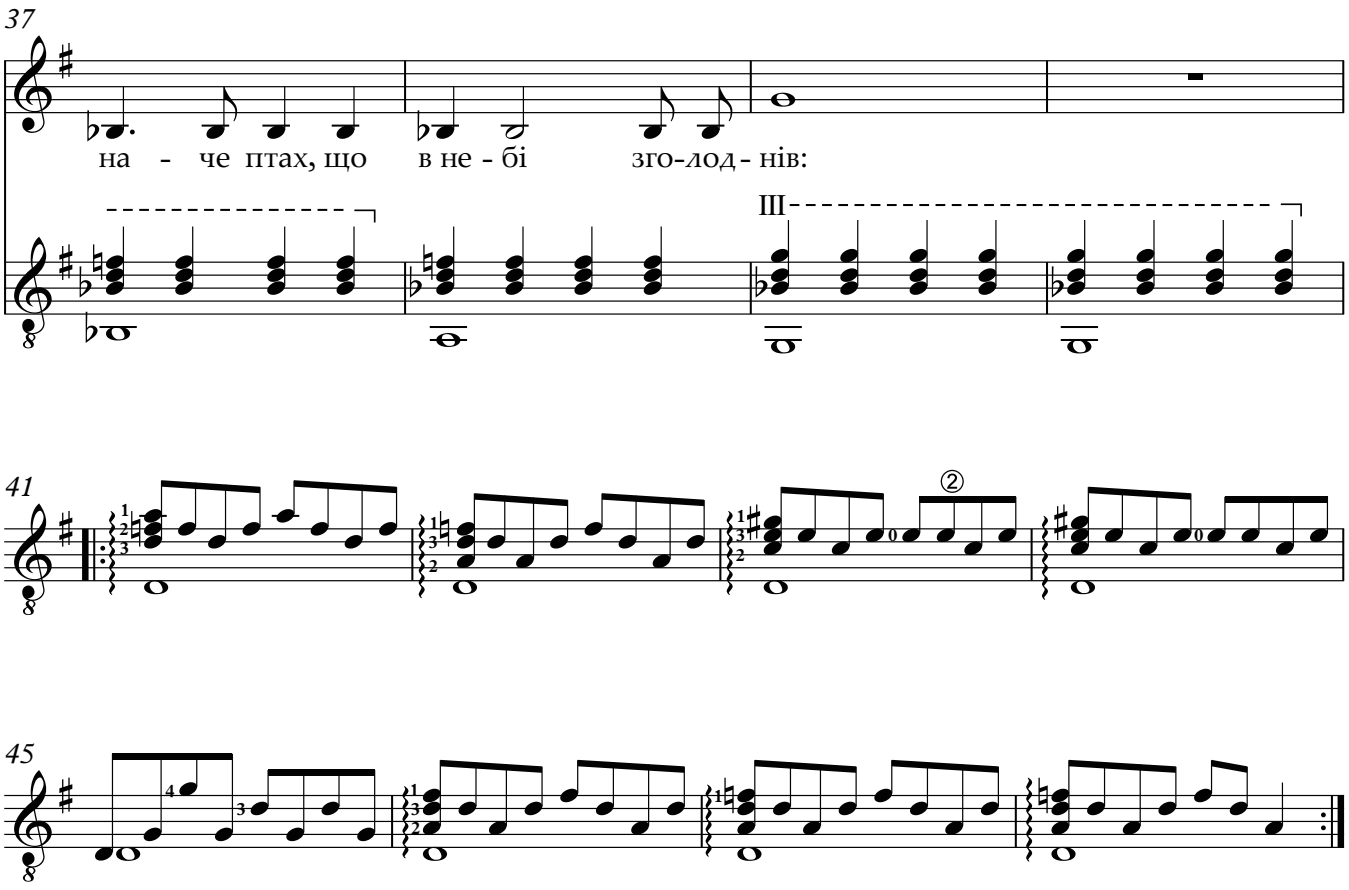
I

17

кур! Гей, гей,

mp

21
гей,
гей,
23
гей.
25
Я мрів би так, під ду - бом си - дя - чи, до
mf
mf
29
сурм ос-тан - ніх і три - вож - них днів. Во -
33
ли пас-ли - ся... Чу - ю хтось я - чить, не -
4

Волопас

От мав би я від Бога сім життів
І мав би я зі сім обшершлих шкур!..
Дери хто хоче на міцні віжки,
Роби собі калитку чи окур!

Та кожен відгризає, жалить, рве,
Що ґедзь настирний чи голодний вовк.
Ще й нахиляється лице криве:
"Гей, одношкірий?.. Чи навік замовк?"

Я мрів би так, під дубом сидячи,
До сурм останніх і тривожних днів.
Воли паслися... Чую, хтось ячить,
Неначе птах, що в небі зголоднів:

"Без шкіри я... немов з вужа зняли!
Мені болить, пече мене вогонь!
Поганці із вірмен прийшли з імли,
Ще я не знаю імені свого..."

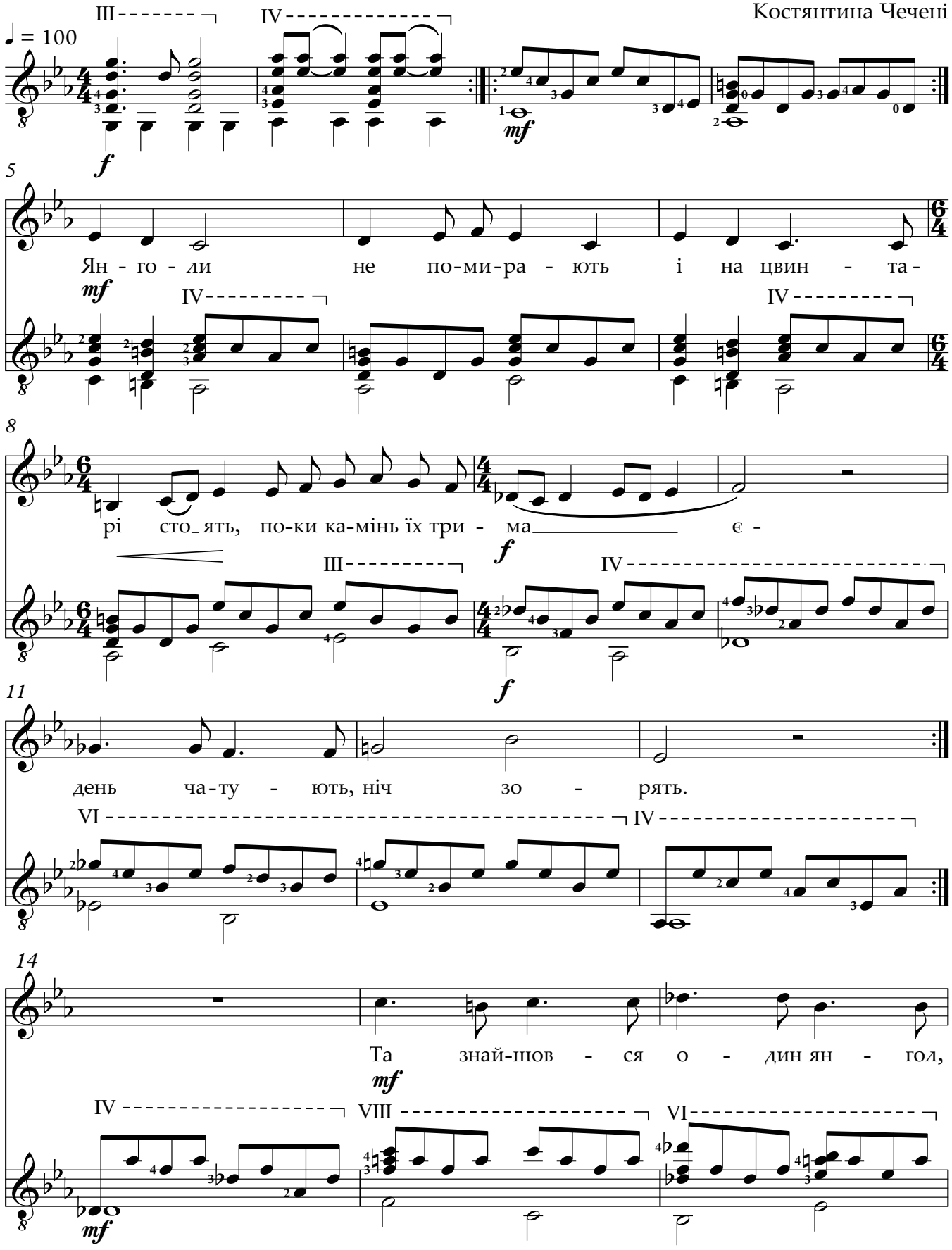
"Я саван дам тобі, - кажу, - з вола.
Ім'я твоє, мабуть, Варфоломій".
І з рогаля білесенька сповзла...
О, диво! Половим став волик мій.

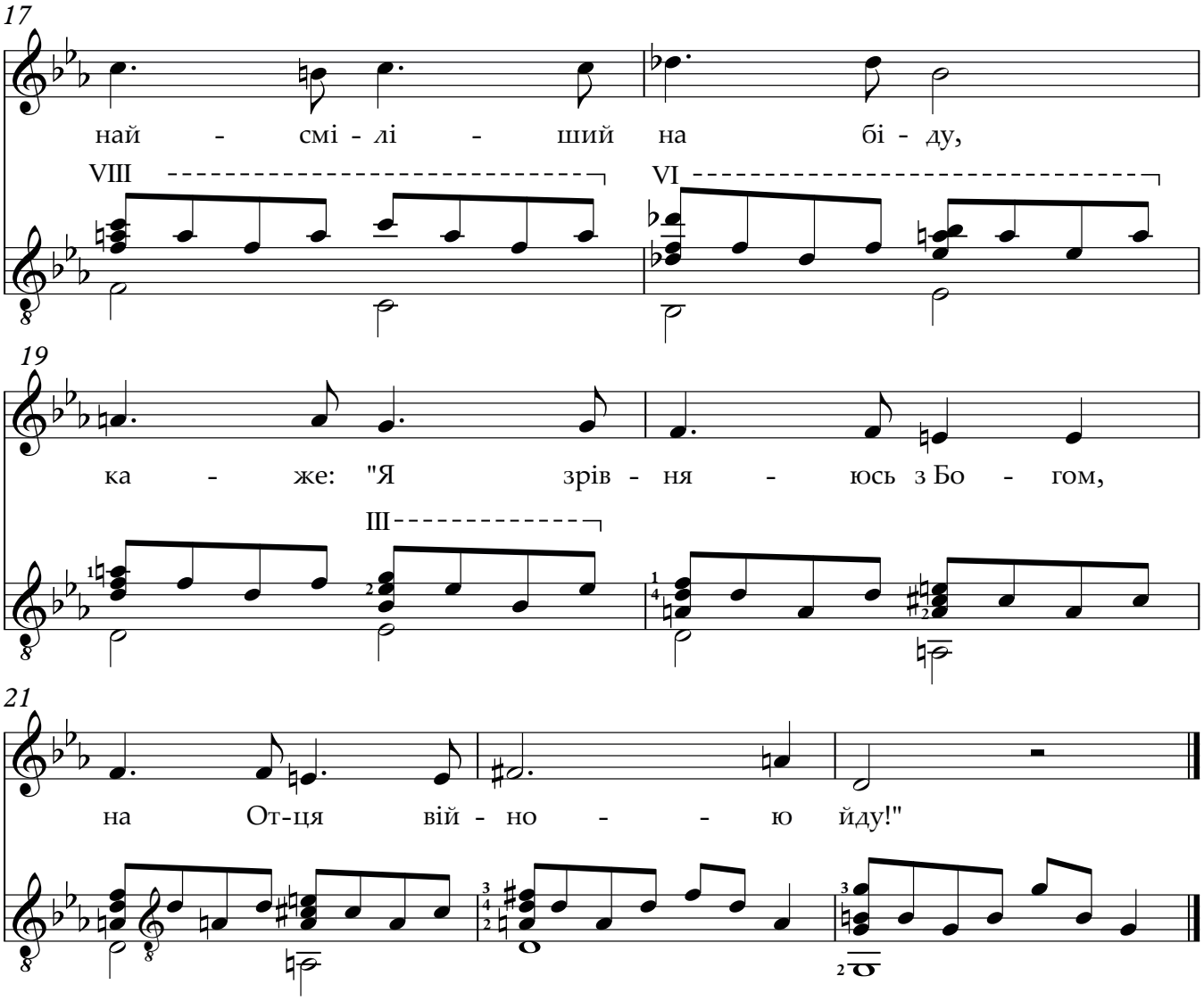
Якби я мав отих товстих сім шкур,
Одну б тобі я, Боже, присвятив!
Якби було у мене сім життів,
Одне я постраждав би від тортур!

ЯНГОЛИ НЕ ПОМИРАЮТЬ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

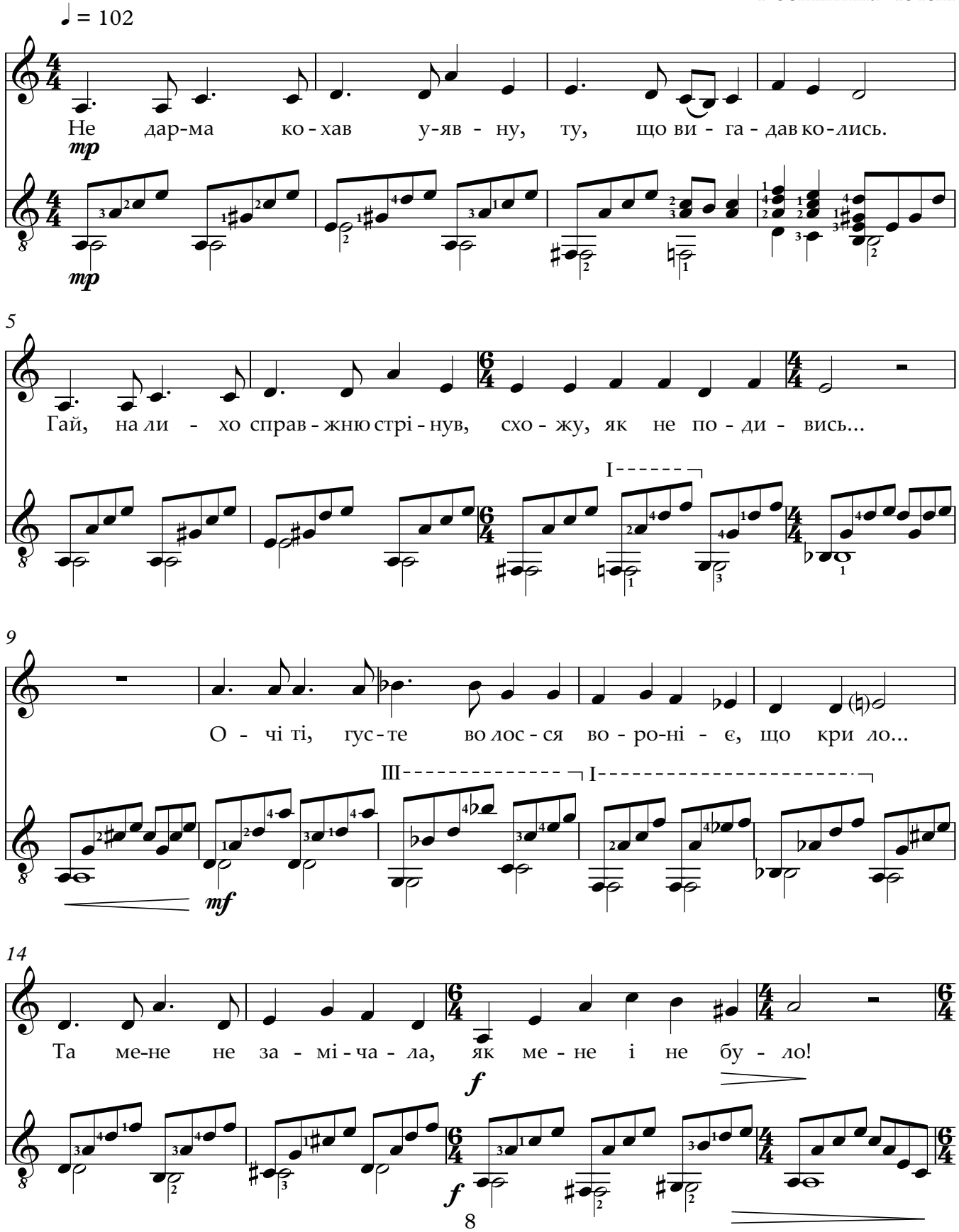
Янголи не помирають

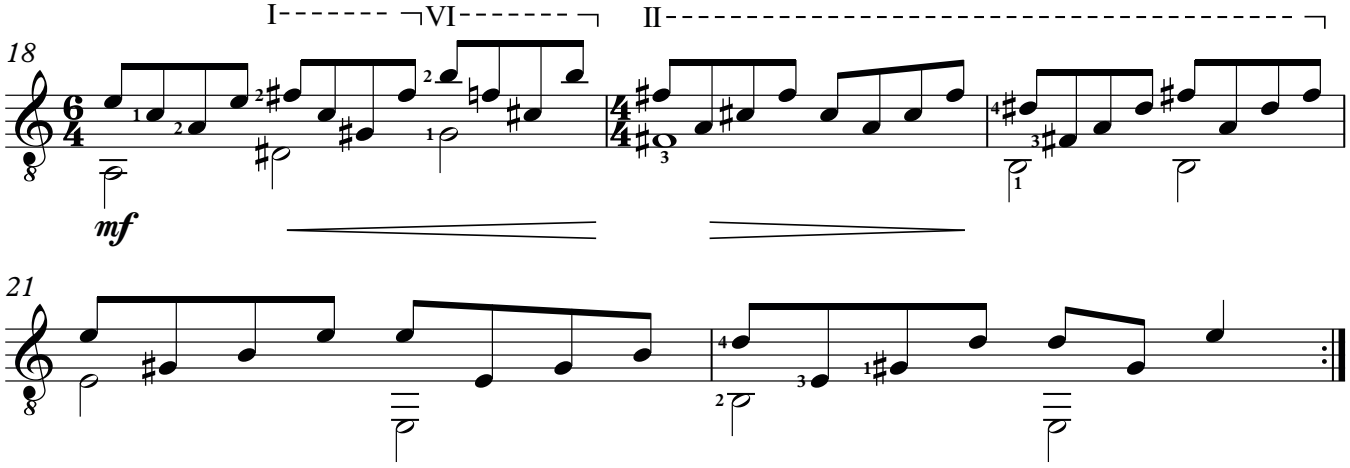
Янголи не помирають і на цвинтарі стоять,
Поки камінь їх тримає - день чатують, ніч зорять.
Білі янголи з'явились до початку наших днів -
Се коли ще не ізлився на людей Господній гнів.
Та знайшовся один янгол, найсміліший на біду,
Каже:"Я зрівняюсь з Богом, на Отця війною йду!"
"Буду, - каже, - не коритись, шанувати Сатану,
Буду сліпо слугувати Богоборцю одному!"
Дідько змієм обернувся, Єву чисту спокусив,
Ось Господь її з Адамом і на землю-то спустив...
Грішних янголів у пекло кинув праведний Творець,
Відти підуть вони тільки, як прийде всьому кінець.
Світлий янгол не вмирає, над могилою стоїть.
Темний - душі людські мучить, з-під землі на нас глядить.

ТИХА ПРОСТОТА

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Тиха простота

Не дарма кохав уявну,
Ту, що вигадав колись.
Гай, на лихо справжню стрінув,
Схожу, як не подивись...

Очі ті, густе волосся
Вороніє, що крило...
Та мене не замічала,
Як мене і не було!

Все же мала милість доля -
Сіла птаха на плече.
Пригорнулася до мене,
Подих груди, ой, пече!

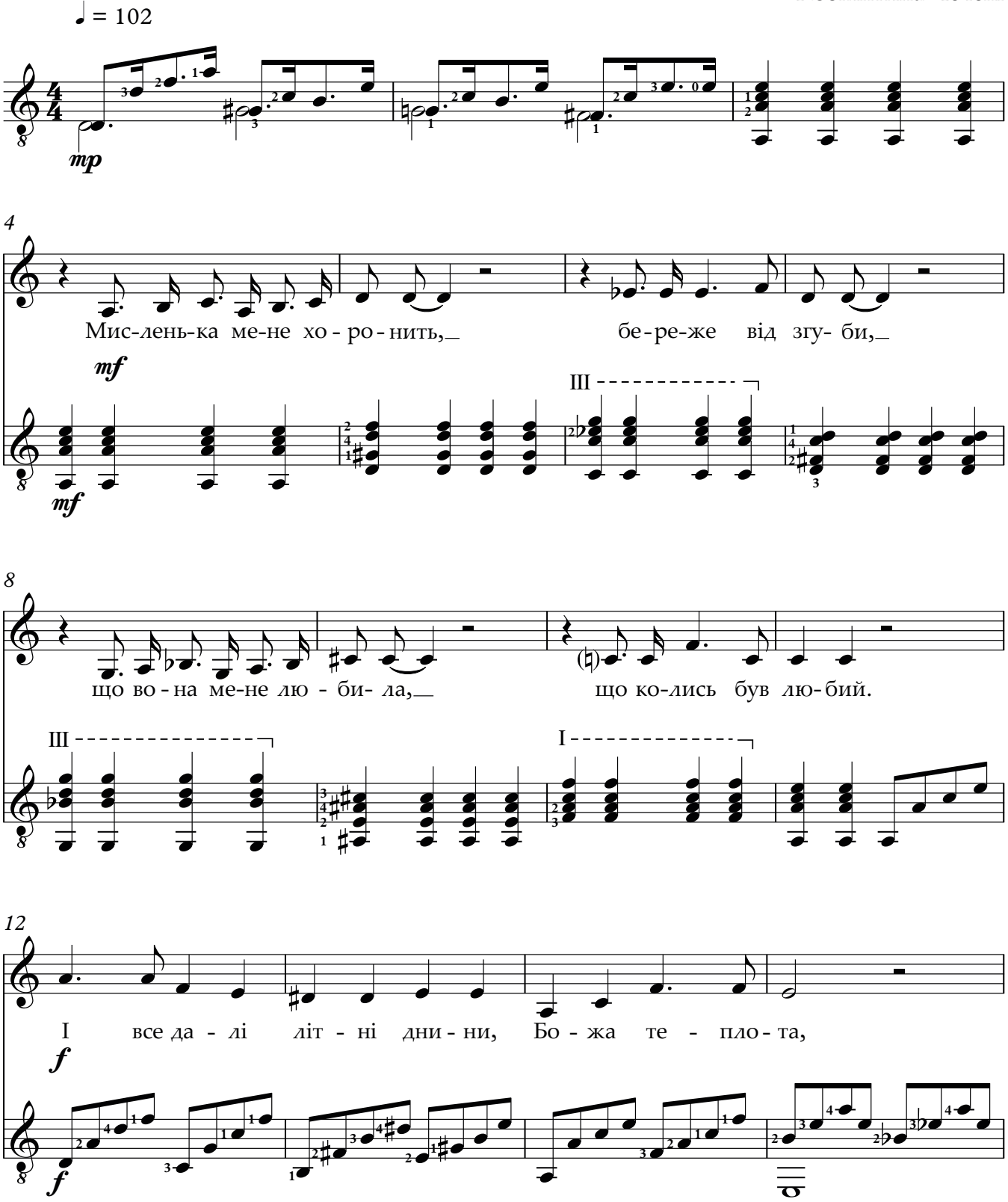
Не обманить чуйне серце -
Ніби та, але не та!
Пристрасті мене хвилюють,
А не тиха простота!

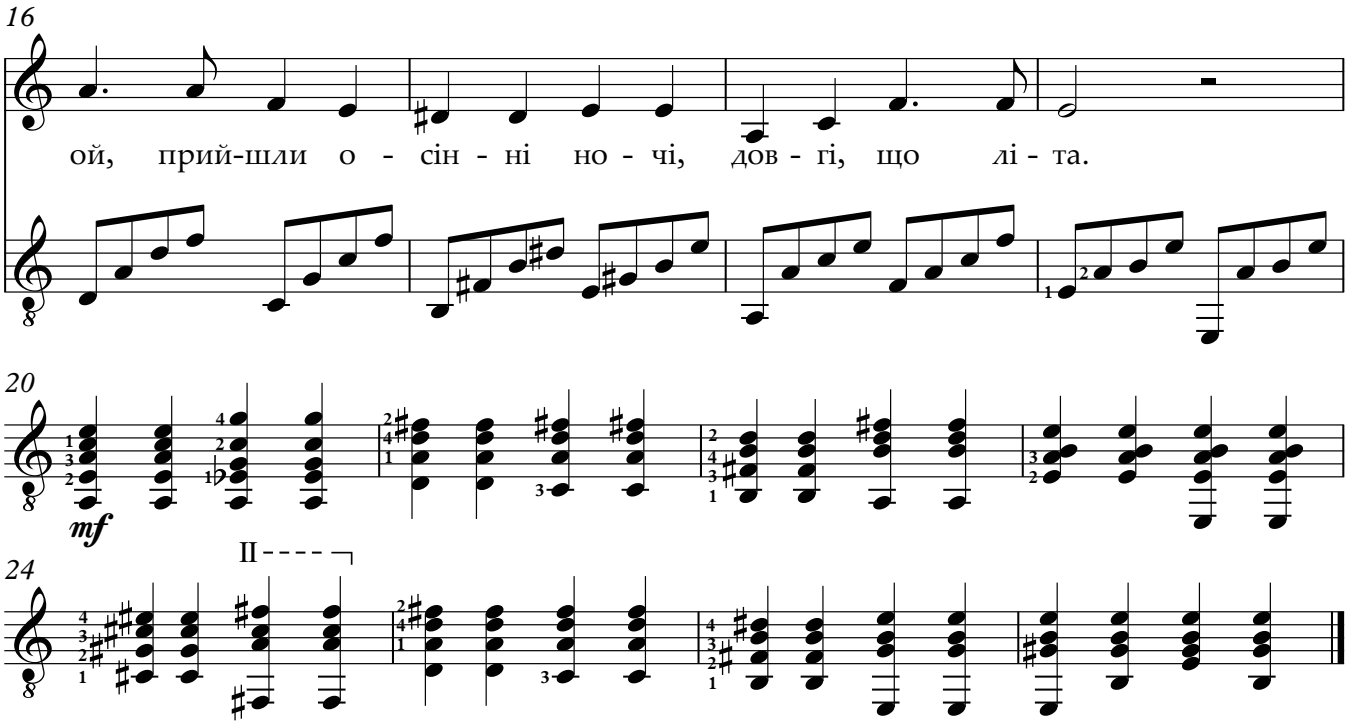
Я кохав у ній уявну,
Тиждень витримав мучінь.
Ой, збіжу - не знав, що буду
Із комизливих мужчин...

МИСЛЕНЬКА МЕНЕ ХОРОНИТЬ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Мисленька мене хоронить

Мисленька мене хоронить, береже від згуби,
Що вона мене любила, що колись був любий.
І все далі літні днини, Божа теплота,
Ой, прийшли осінні ночі, довгі, що літа.

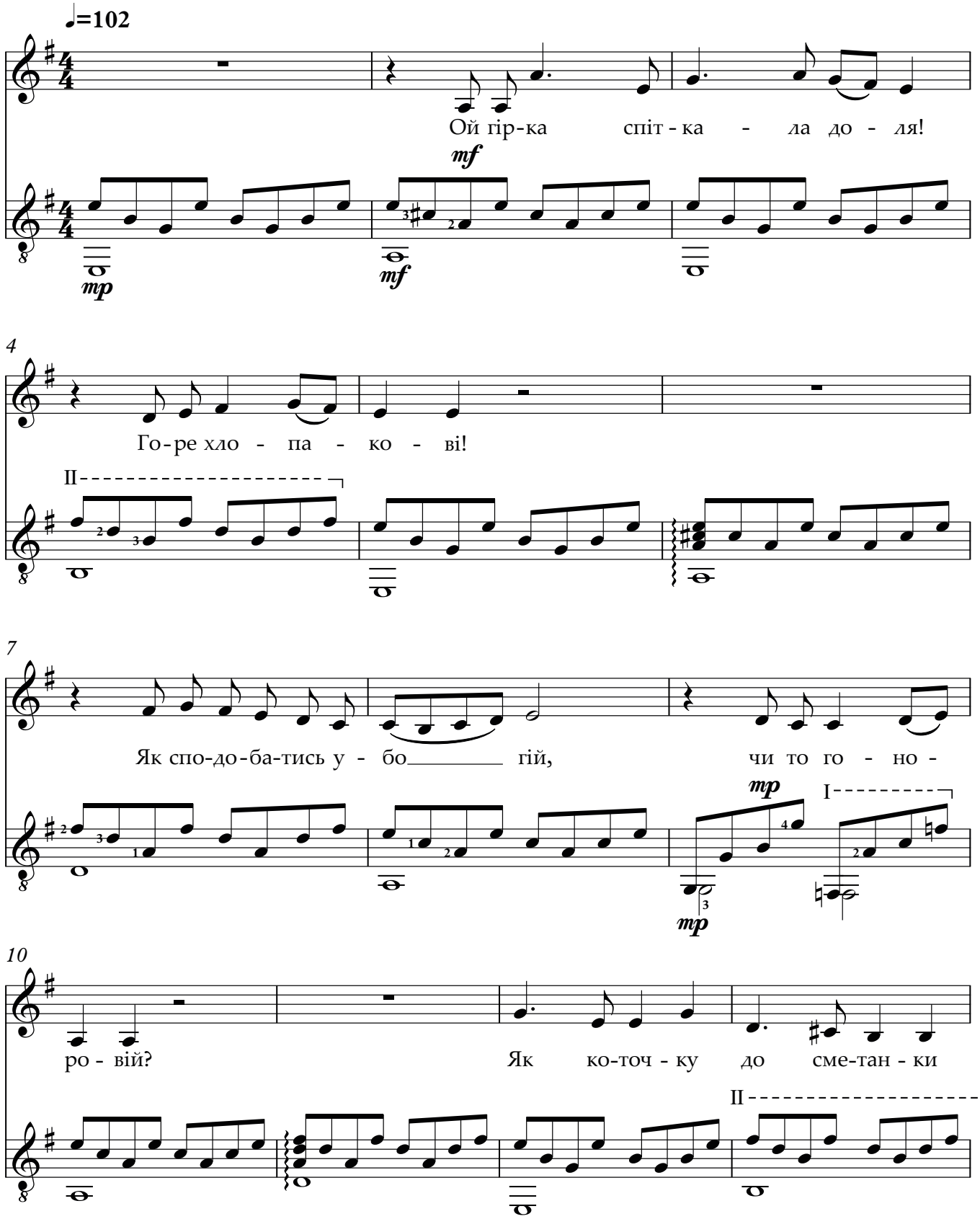
У душі гніздечко звила, і не вийдуть з памки
Її очі, млосні вишні, та на щічках ямки.
Голос лагідний, медовий, коси золоті...
У селі красунь багато, але всі - не ті!

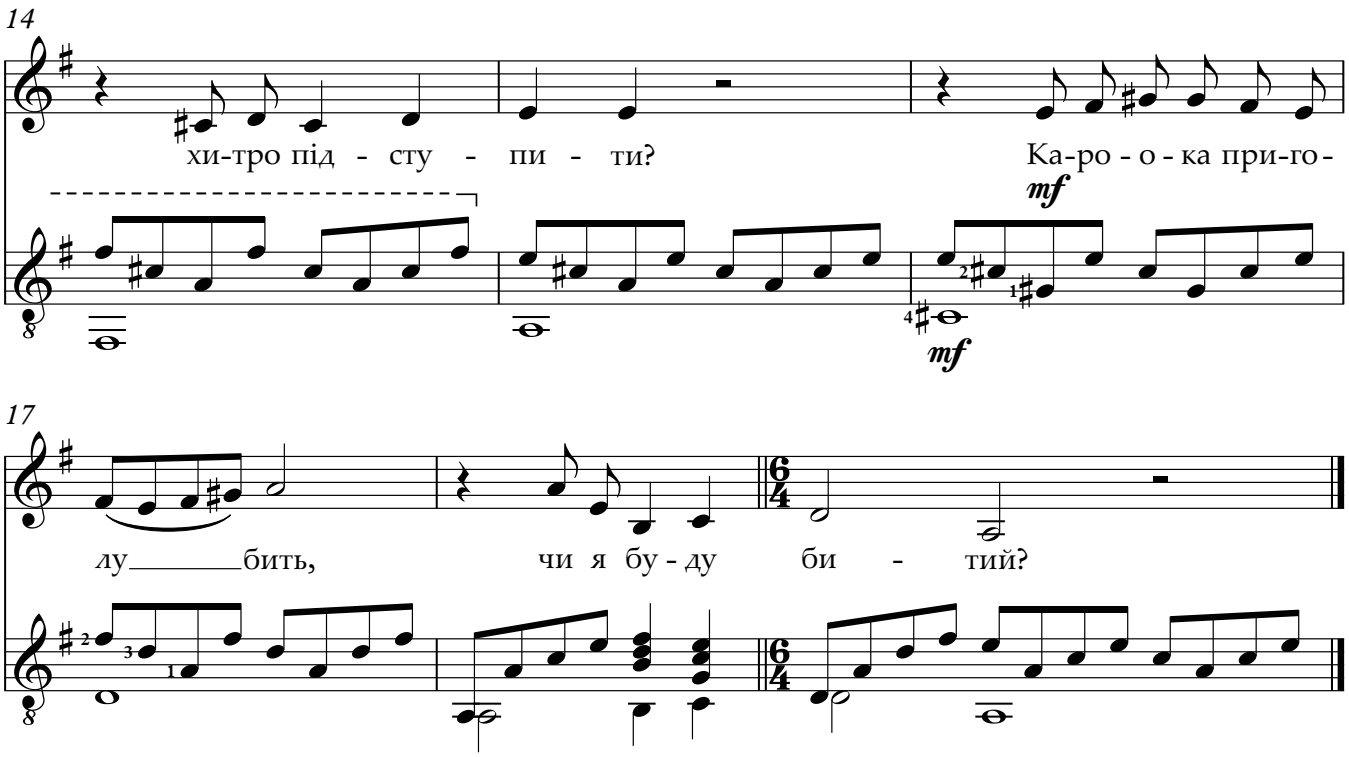
З ангелами прилетіла, та чорти украли.
Був колись я превеселий, парубок зухвалий.
Чи це згадка, чи це думка - дивне відчуття:
Сльози кревні, ревні краплі, з віч моїх летять...

ХРИСТЯ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Христя

Ой, гірка спіткала доля! Горе хлопакові!
Як сподобатись убогій, чи то гоноровій?
Як коточку до сметанки хитро підступити?
Кароока приголубить, чи я буду битий?

Бідна Гапка - файна жінка, але ще й сварлива,
Через тин тебе облає - і з якого ж дива?
Треба діток годувати - вдовує три роки,
Хівря не жада амурів від тої мороки.

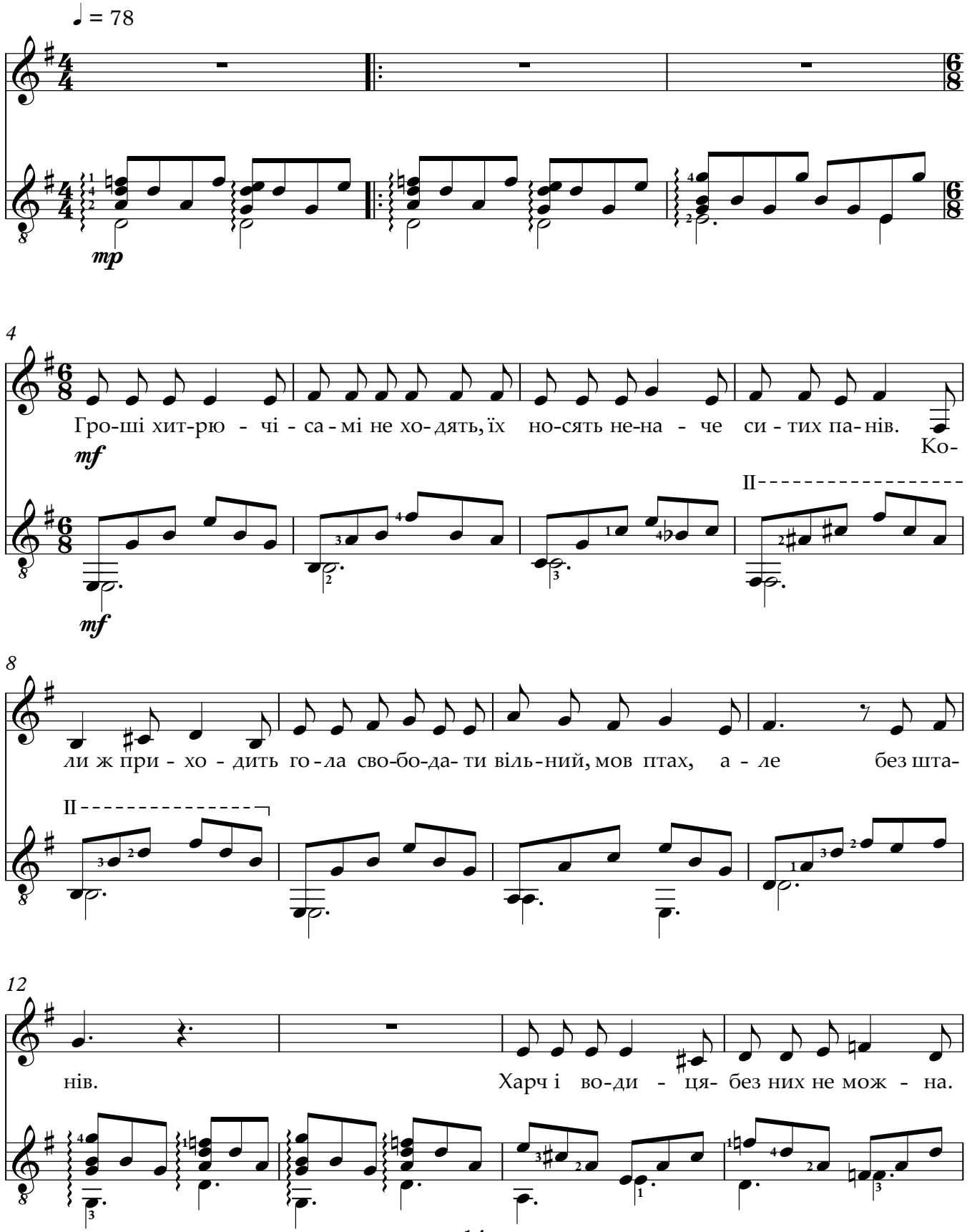
А Ликера верне личко, хай страшна і тиха:
"Батько - можний, знайдеш краще, ой не мала лиха!"
В Усті в скринях - срібні шати, на стінах - ікони,
І мене знаменням хресним геть від себе гонить.

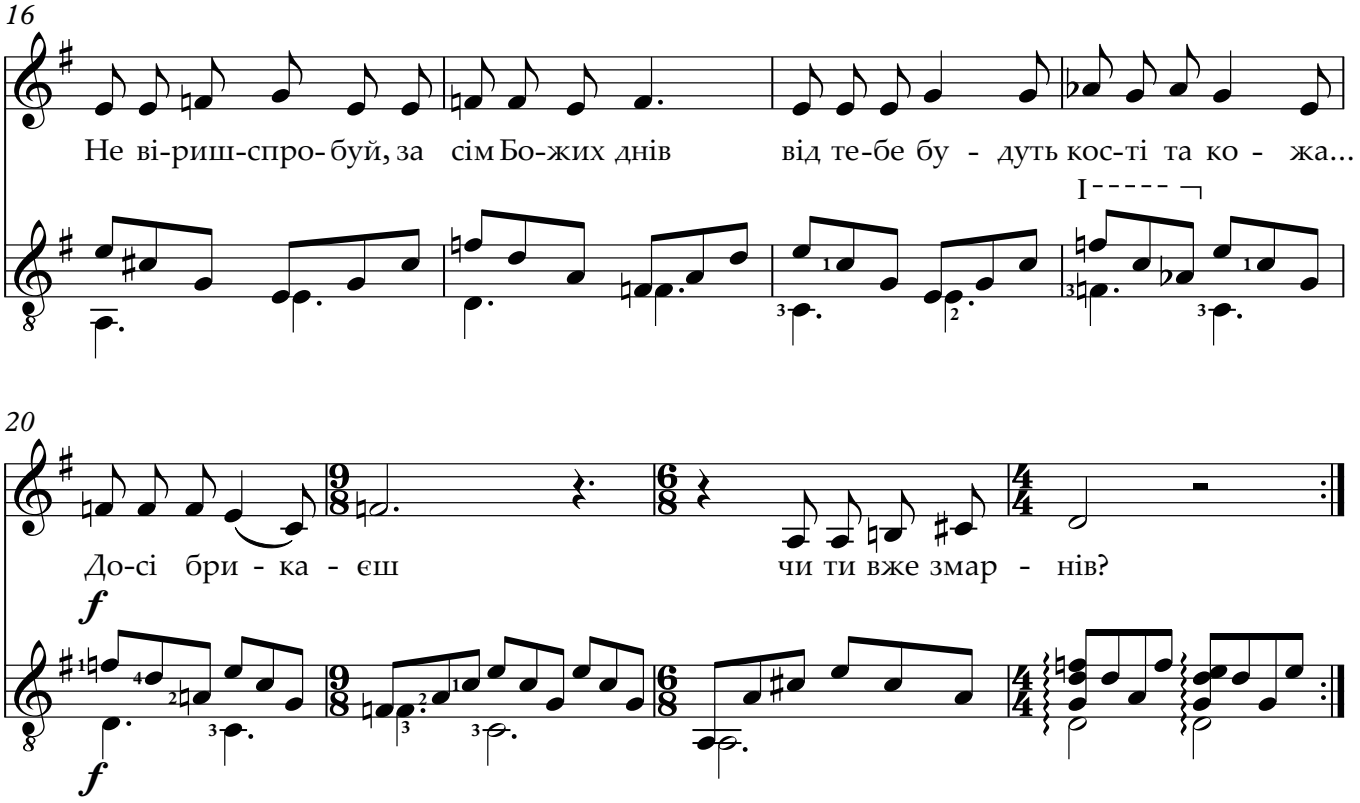
На узліссі я побачив причинну Христину,
Я до неї із віночком... Та біжать без спину!
"Не заграблю твого хліба, я сьогодні ситий!
Ти постій, Христино мила, будемо любитись!.."

СКАВЛО

Слова
Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

СКАВЛО

Гроші хитрючі - самі не ходять,
Їх носять, неначе ситих панів.
Коли ж приходить гола свобода-
Ти вільний, мов птах, але без штанів.

Харч і водиця - без них не можна.
Не віриш - спробуй, за сім Божих днів
Від тебе будуть кістки та кожа...
Досі брикаєш чи ти вже змарнів?

Кожна копійка - лукава пані,
Була, що дружина, стала чужа...
Милує Креза в білій альтані,
Їй личить омана, кривда та лжа.

Друзям позичив - їм бракувало
Сотні монет, щоб своїх заробить...
Між молотом стогнеш і кувалдом,
Про тебе і борг забудуть за мить!

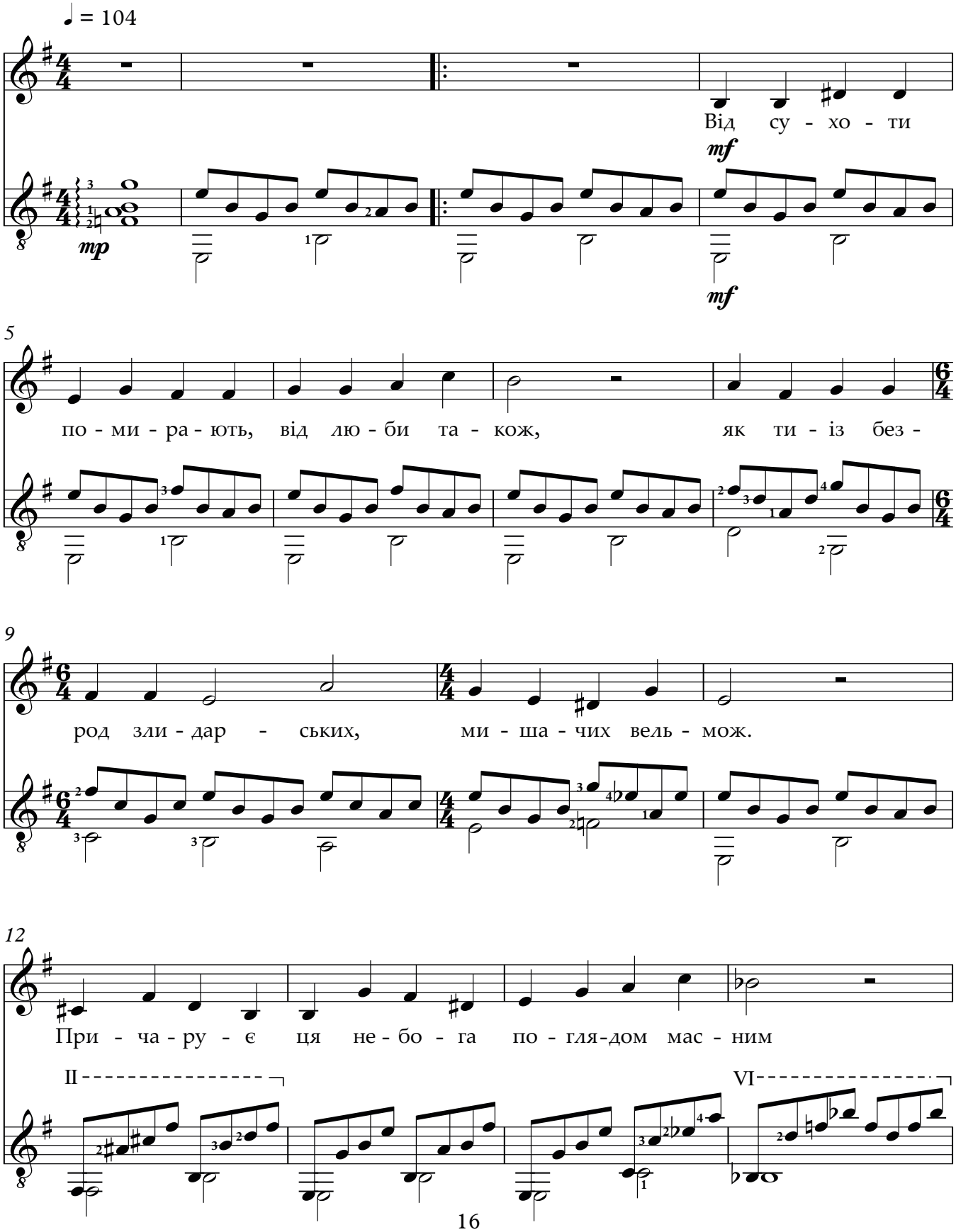
Холод собачий, їдло собаче,
Собаче життя - який з тебе пес?..
Собі раду дав, зайвий жебраче,
Та як призвичаїш ту, що з принцес?

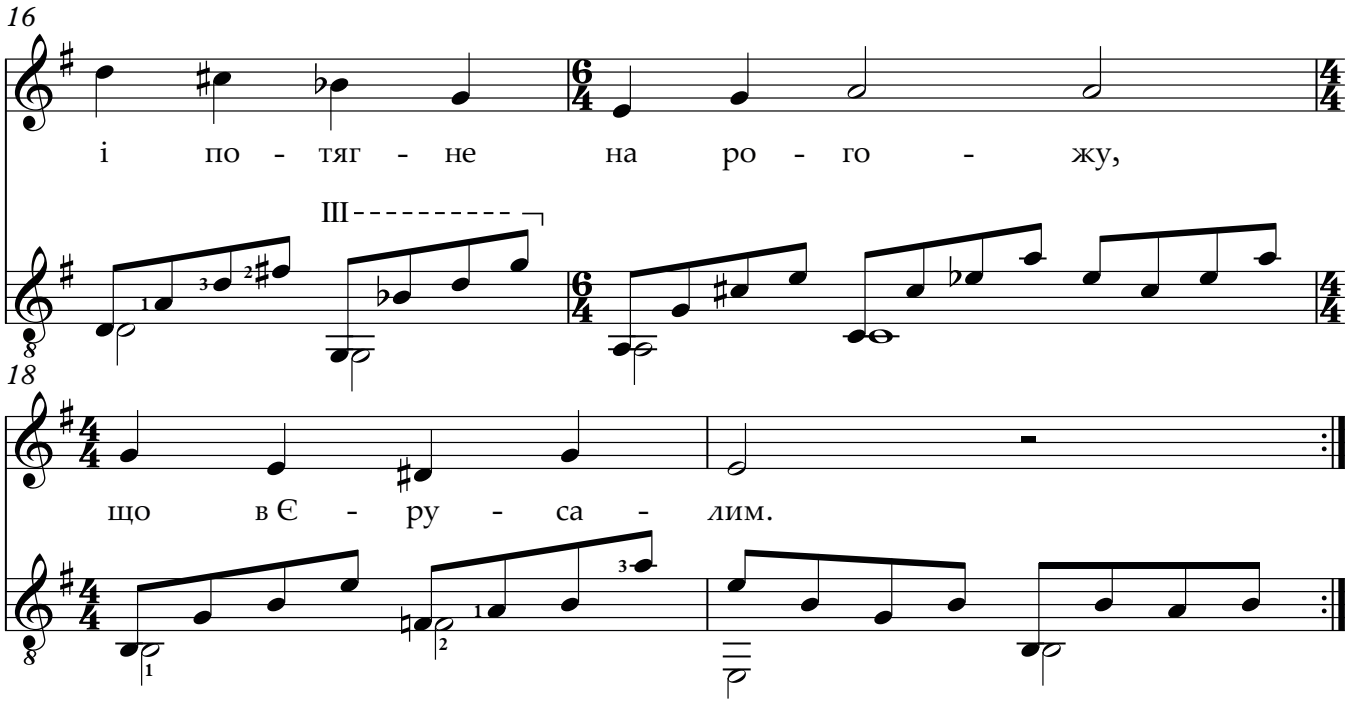
Шкода, як губиш, як не потратив
Гроші на фарби чи олівець.
А як трохи є, де решту брати?
І де цьому край? - Все йде на нівець...

ПАНІ ЖЕБРАЦЬКА

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

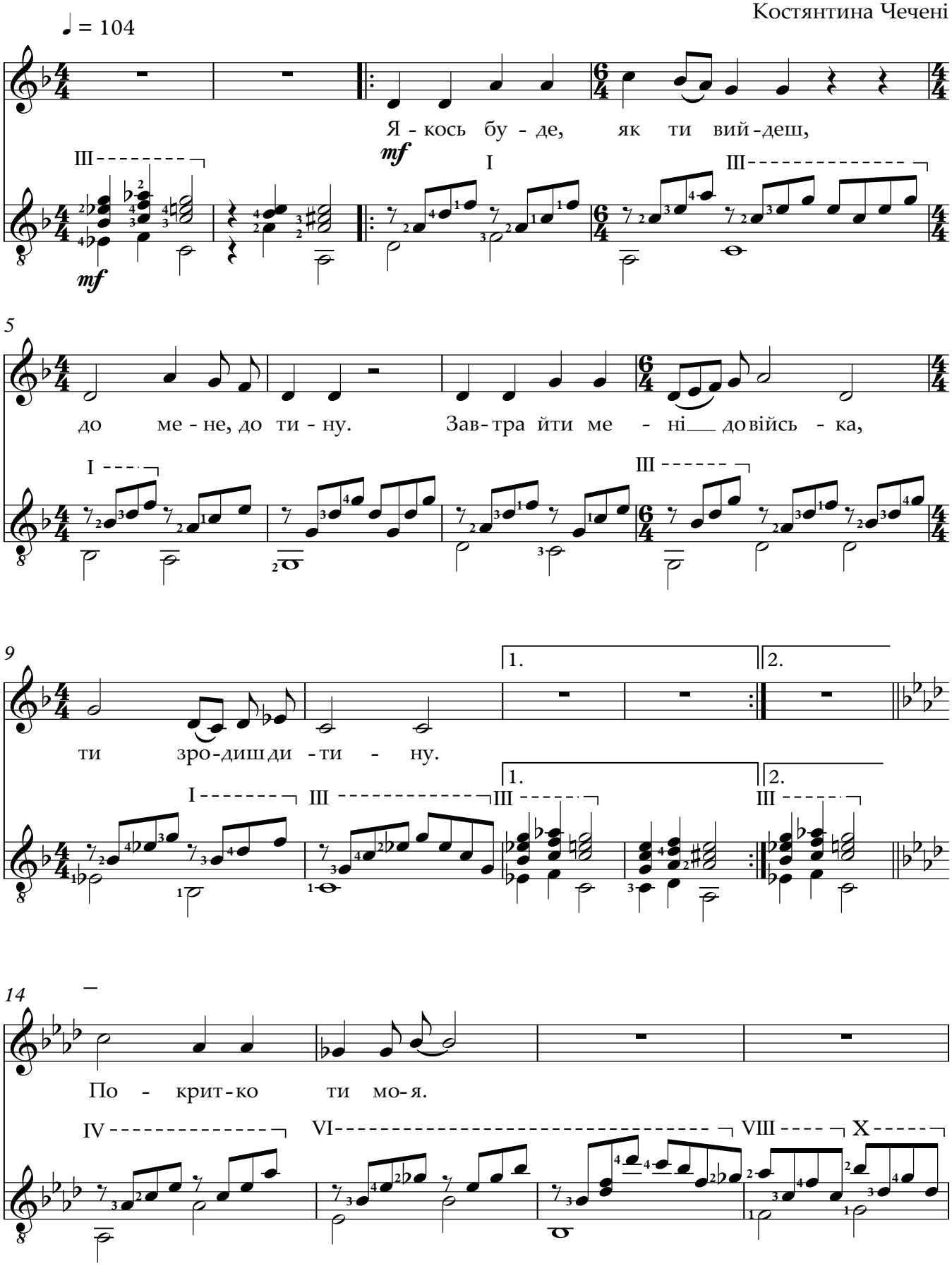
Пані Жебрацька

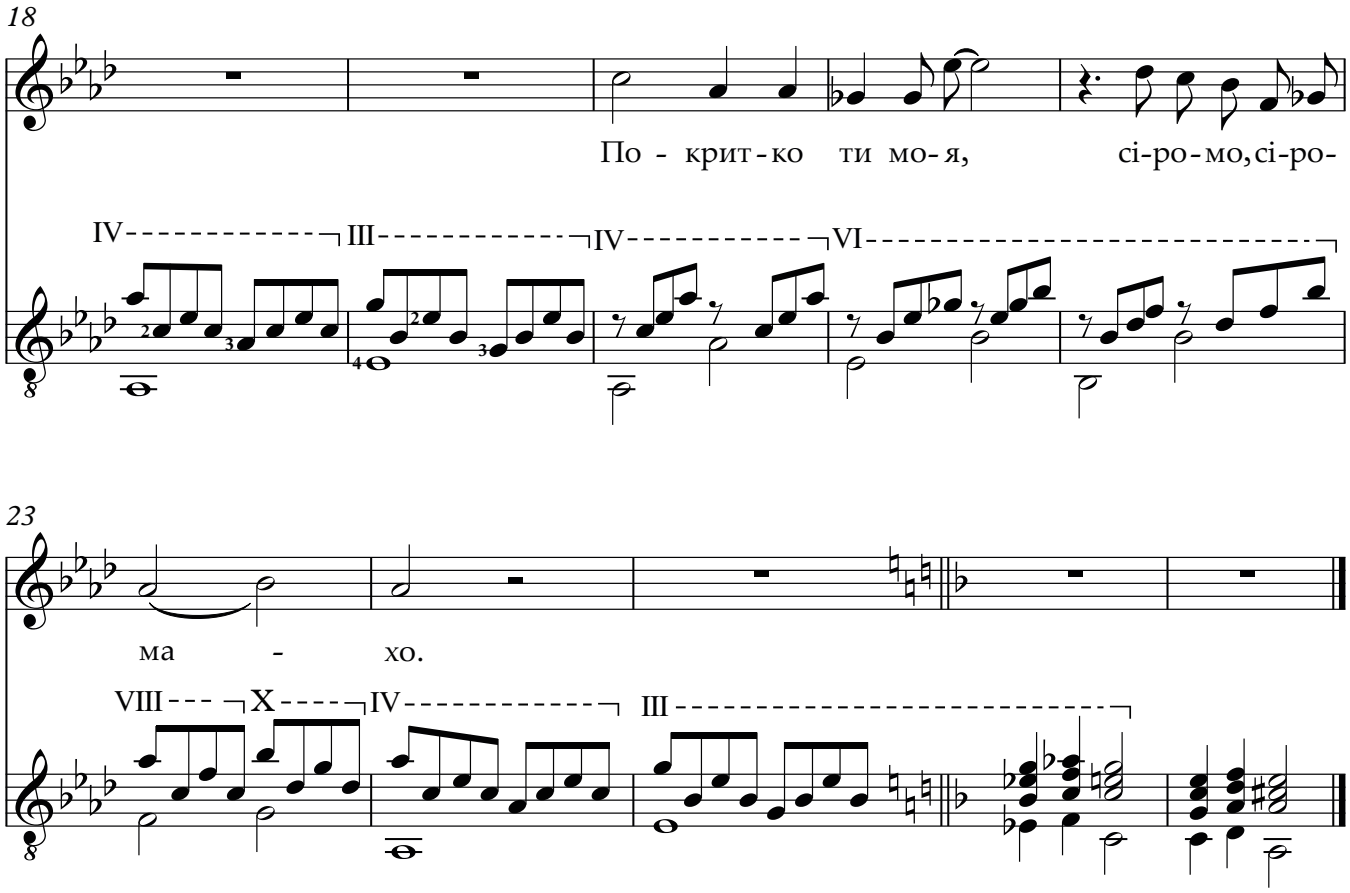
Від сухоти помирають,
Від люби - також,
Як ти - із безрод Злидарських,
Мишачих вельмож.
В неї личко все у сажі
Та зубків нема,
Горне до грудей драглистих,
Жарко обійма.
Причарує ця небога
Поглядом масним
І потягне на рогожу,
Що в Єрусалим.
Чи, спудею, не до густу
Смрадний її дух?
Чи тобі до серця ближчі
Хвойди з чепурух?
Те кохання божевільне,
Наче у тварин,
Наче до села вернувся
Хтивий блудний син.
І вона - на мить цариця,
Матка жебраків.
Ти таку хотів кохати!
Дивно, як не хтів...
І, рахманна, піде далі
Грошики збирать,
Буде з нею вічно світла
Божа благодать.

ПОКРИТКА

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Покритка

Якось буде, як ти вийдеш
До мене, до тину.
Завтра йти мені до війська,
Ти зродиш дитину.

Якось буде, мати й батько
Виженуть із хати.
Ти чекай на мене - гинуть
Не усі солдати.

Приспів: Покритко ти моя.
Покритко ти моя,
Сіромо, сіромахо.

Якось буде, хай не легко
Ходити між люди.
Осуд, осуд осоружний
Чутимеш усюди.

Скрута скрутить - якось буде!
Посивієш рано.
Будеш ти просити хліба -
Не пустять на ґанок.

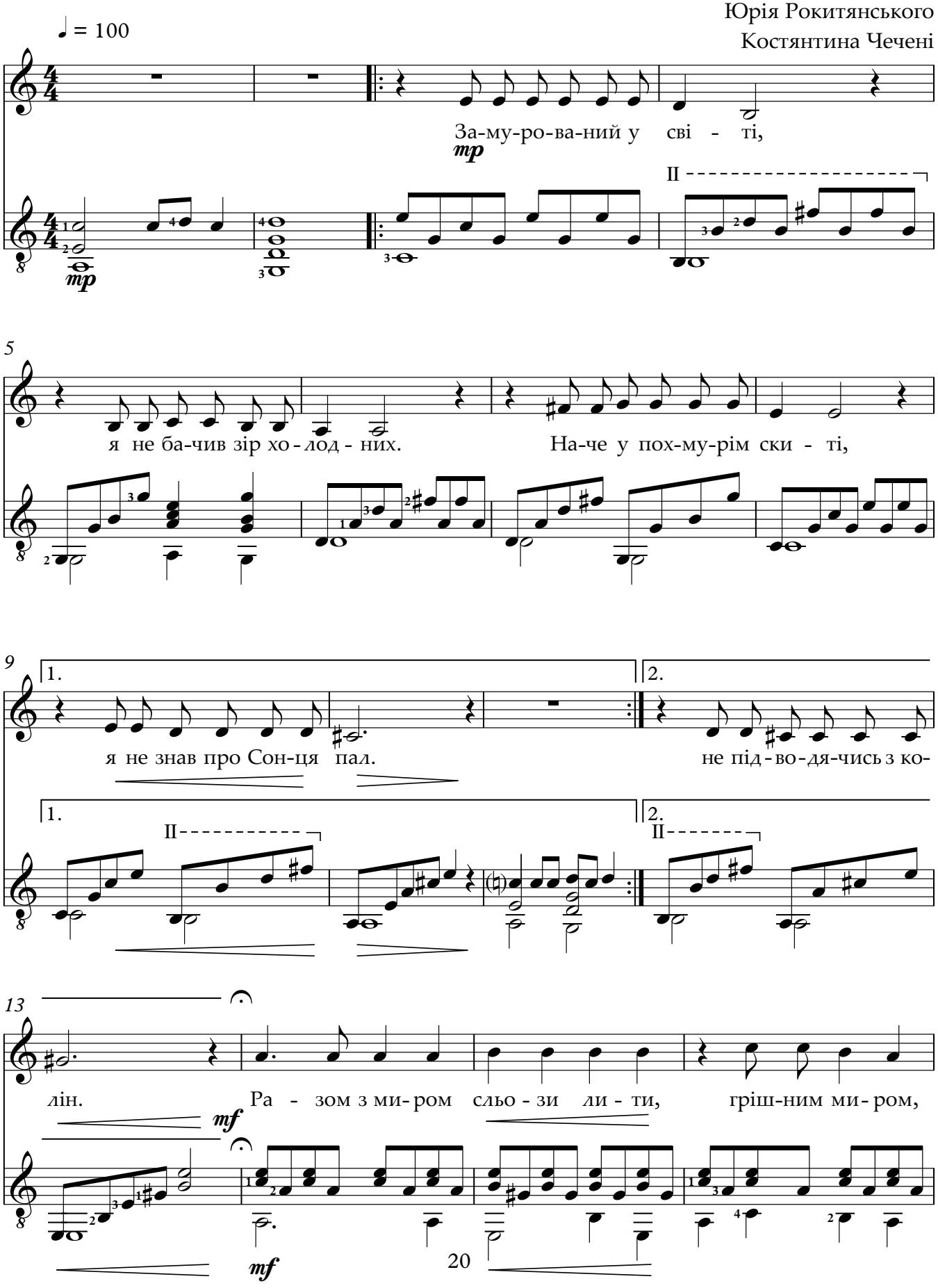
Приспів: Покритко ти моя.
Покритко ти моя,
Сіромо, сіромахо.

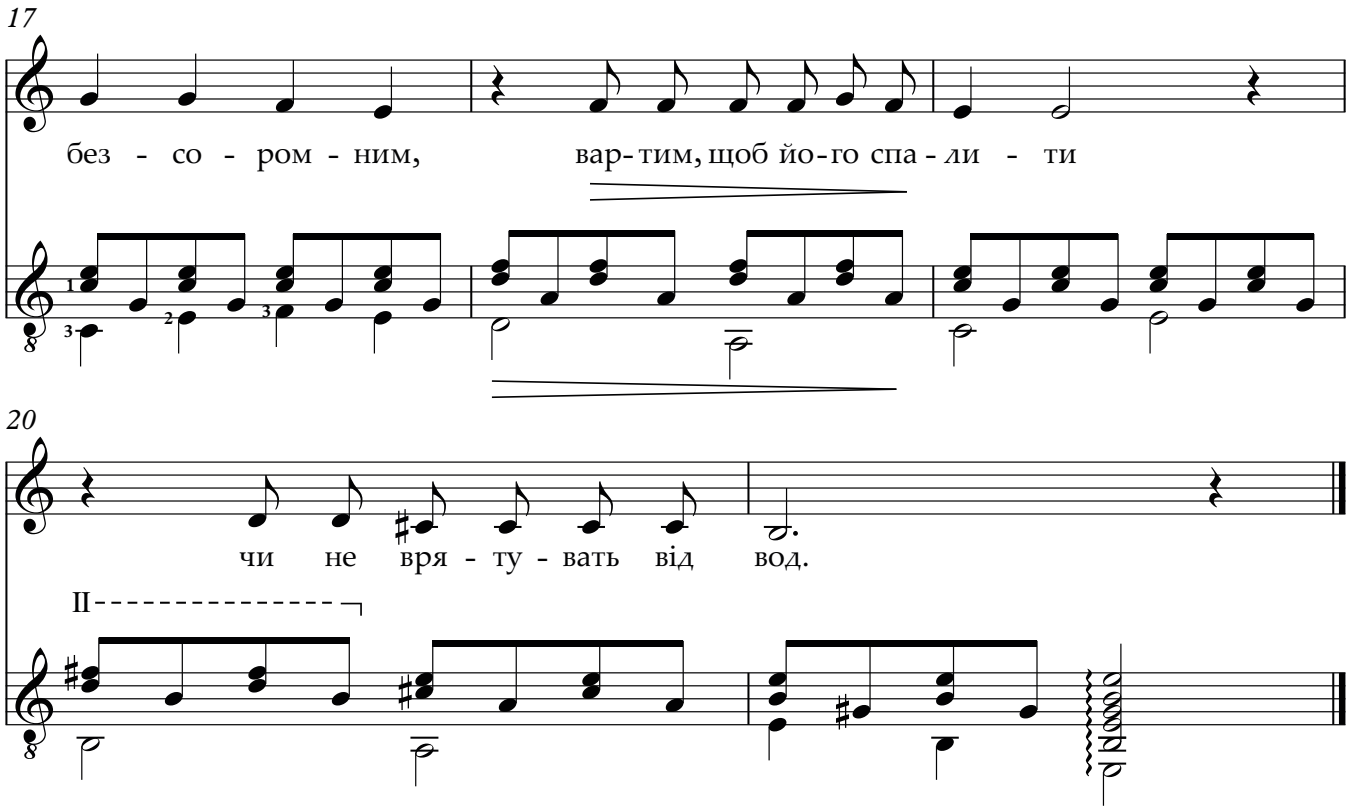
Ось як буде: одинока
Ляжеш у могилу.
Повернуся й не побачу
Любку свою милу.

ІВАН ВИШЕНСЬКИЙ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Іван Вишенський

Замурований у світі,
Я не бачив зір холодних.
Наче у похмурім скиті,
Я не знав про Сонця пал.

Не голодний і не ситий,
Мав не спати ні хвилини,
Повсякчас за всіх молитись,
Не підводячись з колін,

Разом з миром сльози лити,
Грішним миром, безсоромним,
Вартим, щоб його спалити
Чи не врятувать від вод.

Та зачув я стогін била -
Кликало до скель Афонських;
Я розправив чорні крила
І на Орос полетів.

Тридцять років Божа сила
В келії не покидала,
Всесвітом мене водила
Між сузір'їв і планет.

Братія земна вмолила:
"Ти потрібний нам у Львові,
Твоє слово - наче вила
Гострозубі для поган".

Там колись не знав я спину,
Був завзятий потіпаха,
І, немов у домовину,
Повернувся до людей.

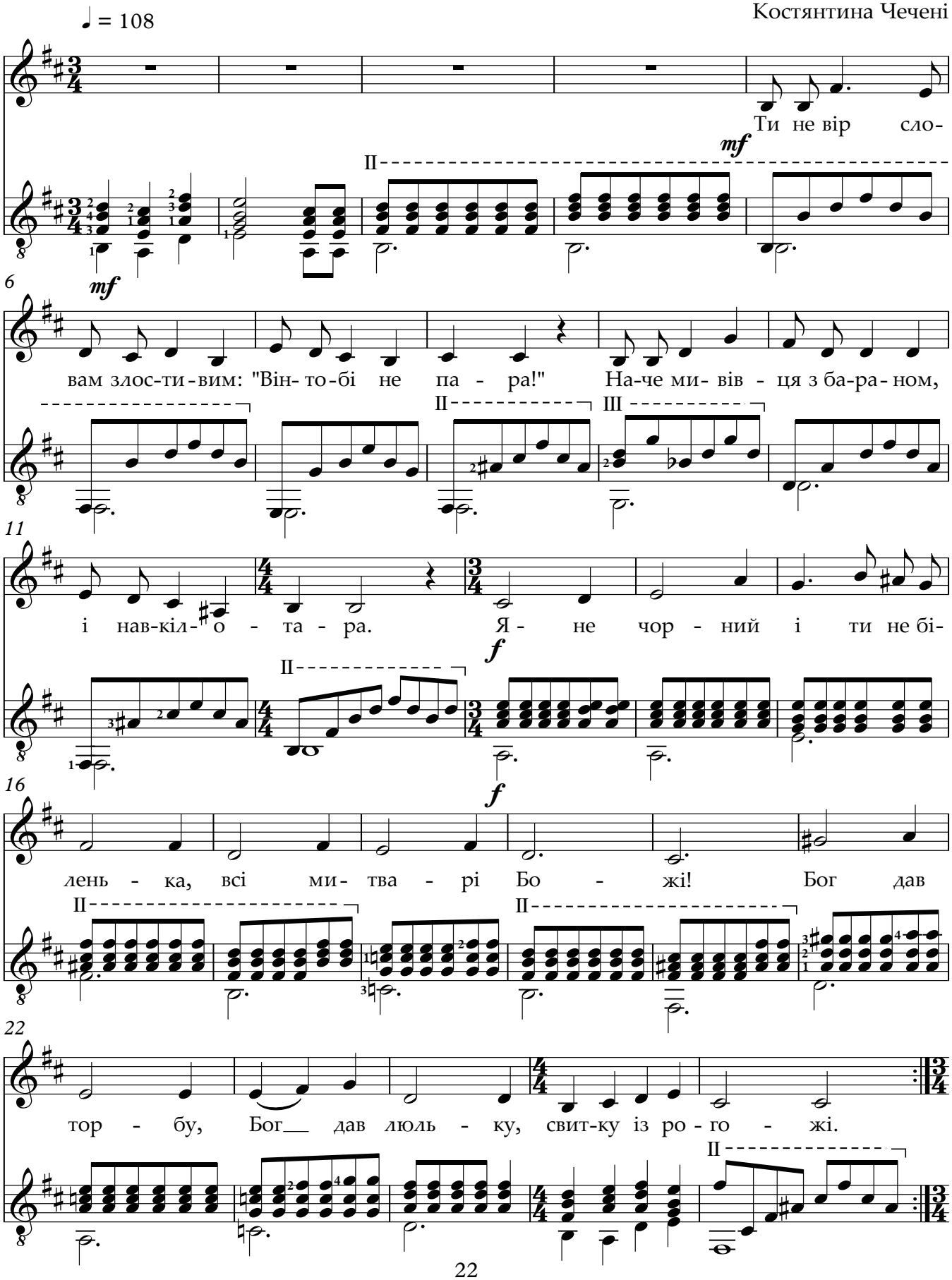
Як не вежу, то драбину,
Як раніш, до неба зводять...
Думкою до скиту лину,
Кличе голос на Афон.

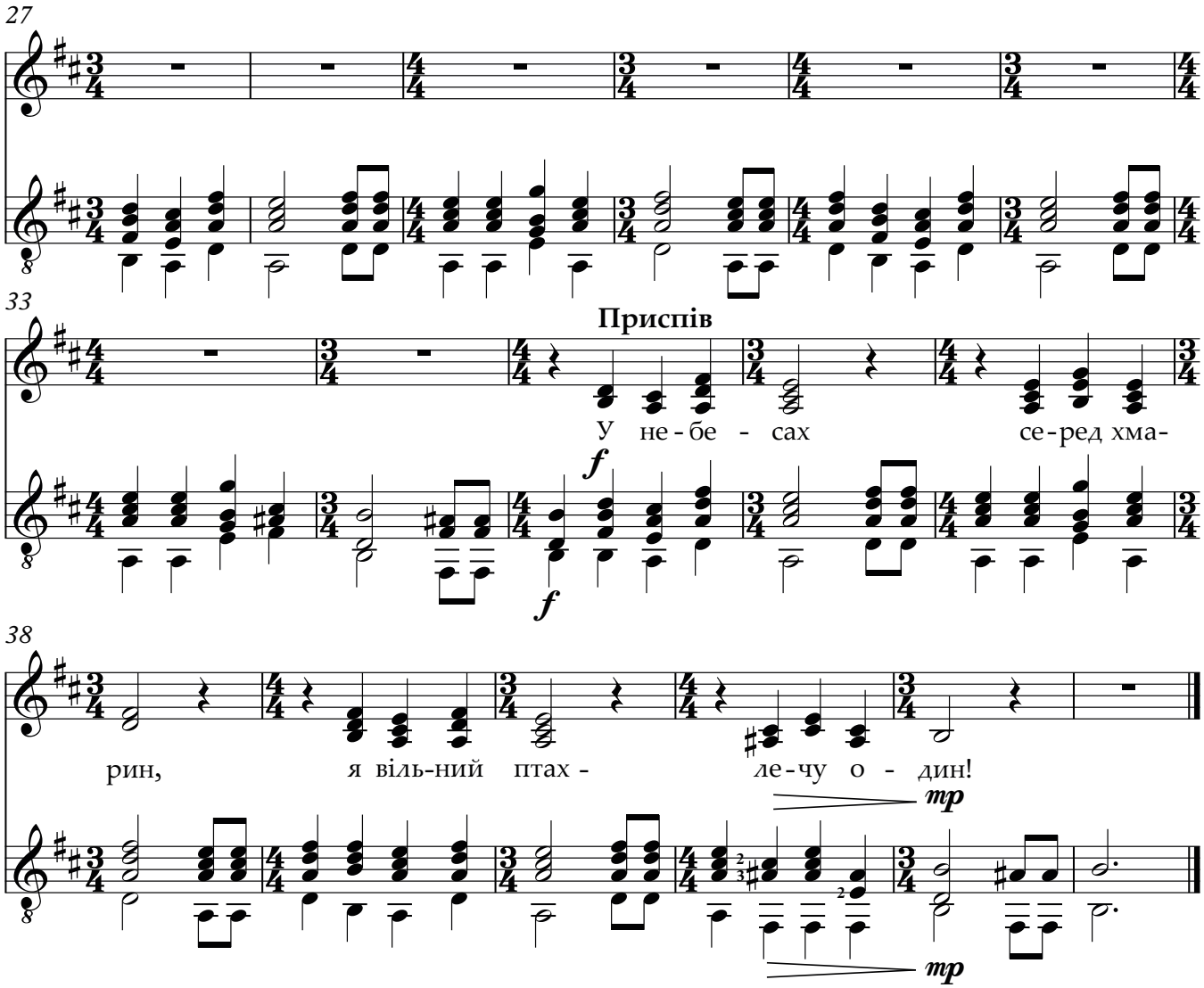
Ні, з печери вже не зрину.
Поховав себе до скону.
Боже, прихисти Вкраїну
І зі мною упокой!..

ДВІ ПТАШКИ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Дві пташки

Ти не вір словам злостивим:
"Він - тобі не пара!"
Наче ми - вівця з бараном,
І навкіл - отара.
Я - не чорний і ти не біленька,
Всі ми - тварі Божі!
Бог дав торбу, Бог дав люльку,
Свитку із рогожі.

Приспів:
У небесах серед хмарин,
Я вільний птах - лечу один!

Ти виходь за мене, дівко!
Будем царювати
Під старим козацьким дубом,
Як немає хати.
Ти не вір людцям лукавим,
Що й щерби не зварим...
Буду щастям невимовним
Очкам твоїм карим.

Приспів.

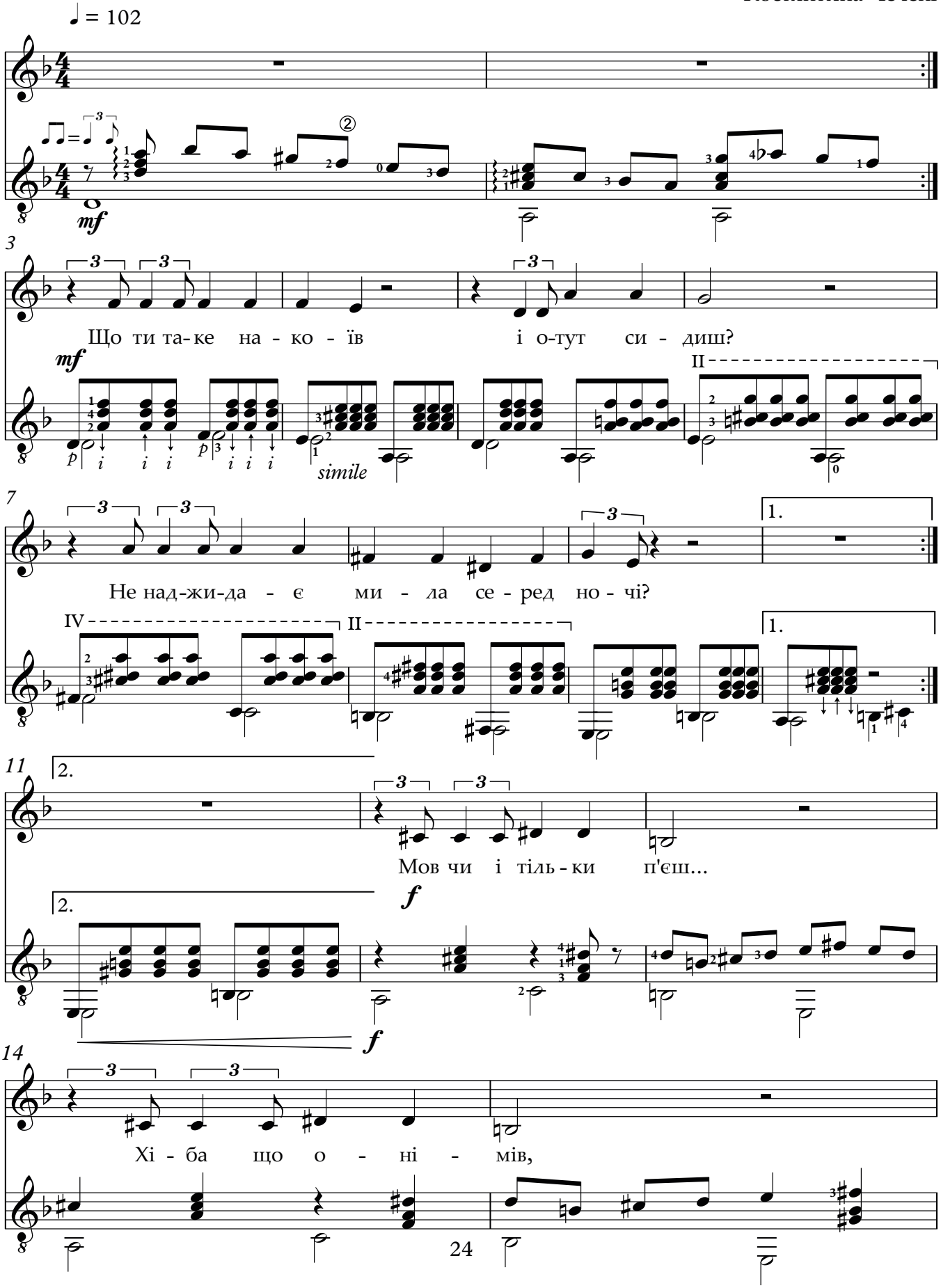
Подарую тобі стрічку,
Що знайшов у лузі,-
Хай не кажуть односельці,
Що ми голопузі.
Нащо нам земля, що скоро
Вип'є з нас всі соки?
Ми дві пташки, нам належить
Небозвід високий!

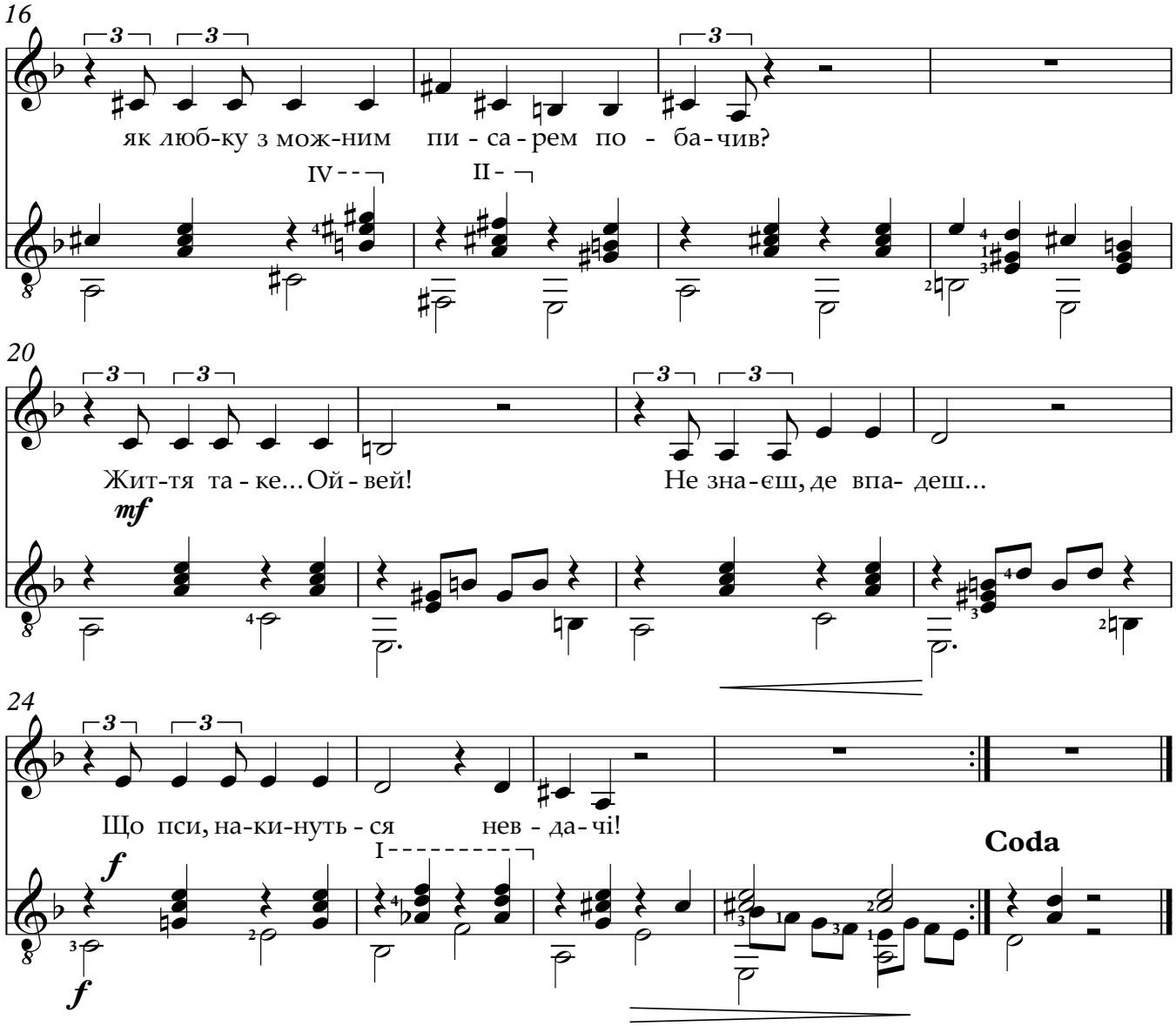
Приспів.

ШИНКАР

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Шинкар

Що ти таке накоїв і отут сидиш?
Не наджидає мила серед ночі?
Мені шинок давно зачинять пора!
Що, гречкосію, в гречку вскочив?..

Мовчиш і тільки п'єш... Хіба що онімів,
Як любку з можним писарем побачив?
Життя таке... Ой-вей! Не знаєш, де впадеш...
Що пси, накинуться невдачі!

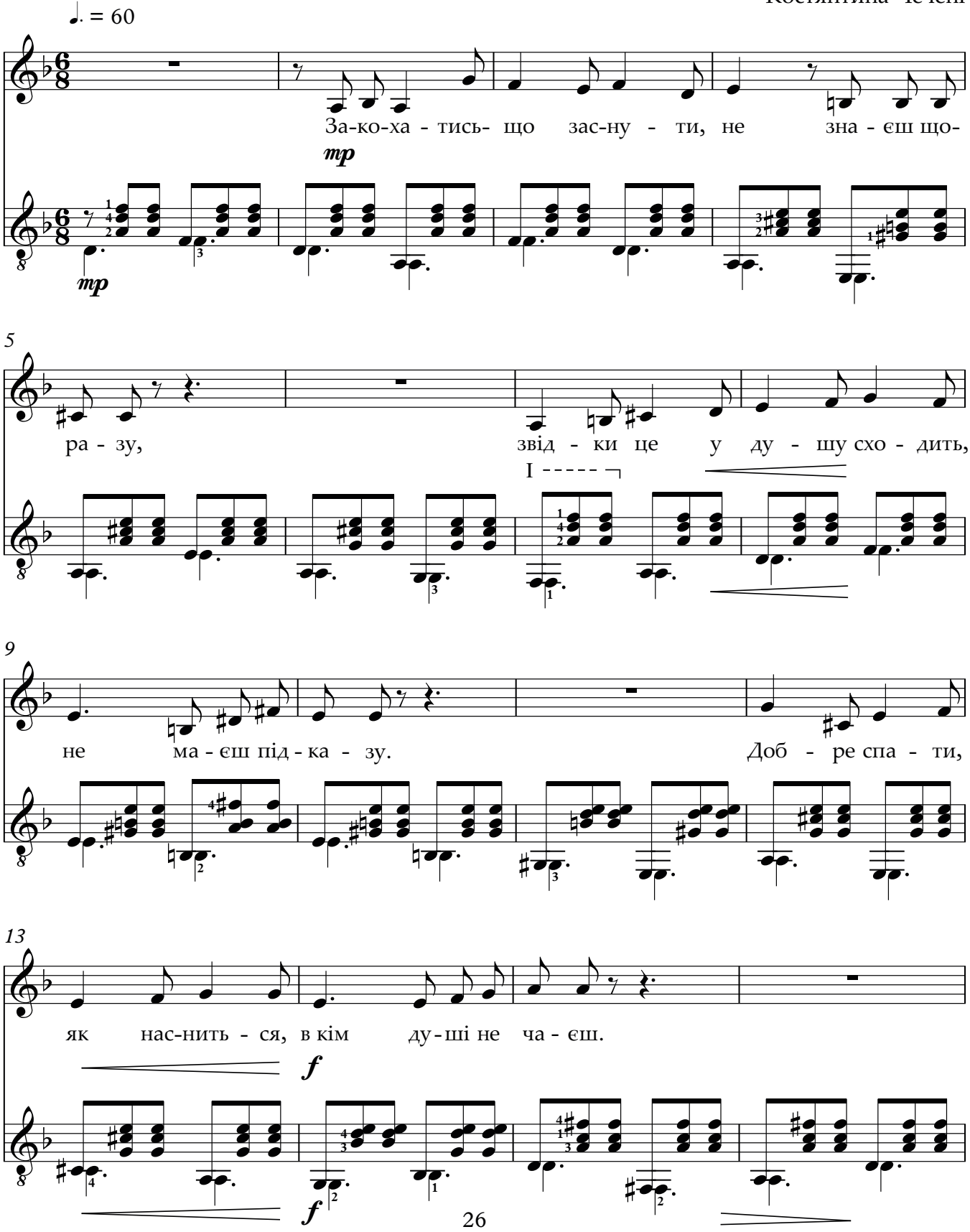
Чи, бідолаго вірний, вскочив ти у мак -
не в лад своє сказав чи був невдячний?
Як не простила жінка - зачекай, простить,
Не діло через це пиячить.

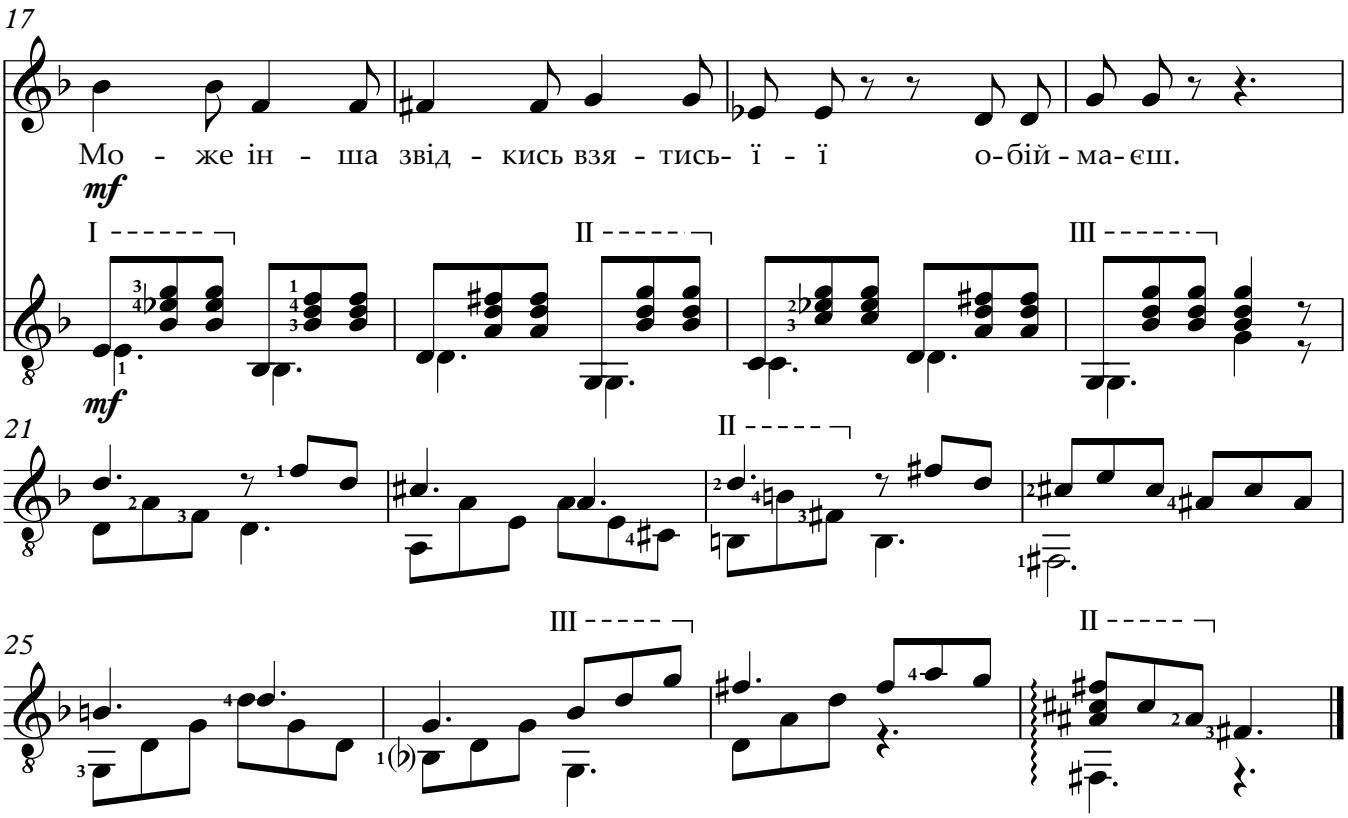
Хоча навіщо це, дурний жидок, кажу?
Гуляй і пий, козаче, як є гроші!
В шинку відпустить піп усі твої гріхи,
Як повернеться він із прощі.

ЯК НАСНИТЬСЯ ІНША

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Як насниться інша

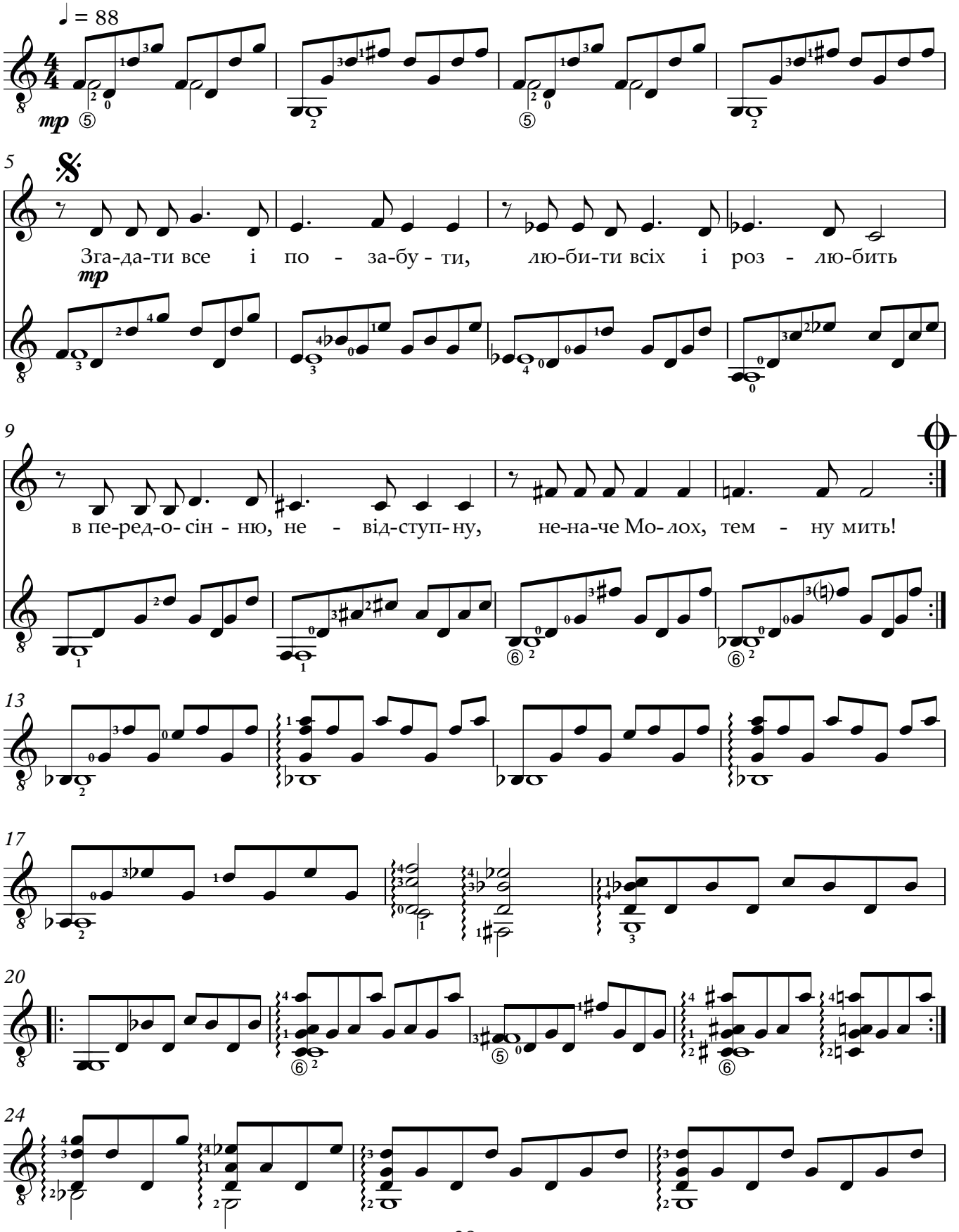
Закохатись - що заснути,
Не знаєш щоразу,
Звідки це у душу сходить,
Не маєш підказу.
Добре спати, як насниться,
В кім душі не чаєш.
Може інша звідкись взятись -
Її обіймаєш.
Чи це зрада, як насниться
Інша дівка гарна?
Ластиться до тебе, пестить,
Наче непримарна.
Уві сні усе дивує,
Обійми міцніші,
Горячіші поцілунки,
Танці веселіші.
Моя люба підозріло
Коситься на мене:
Чи дівок не сниться інших
Кохання шалене?

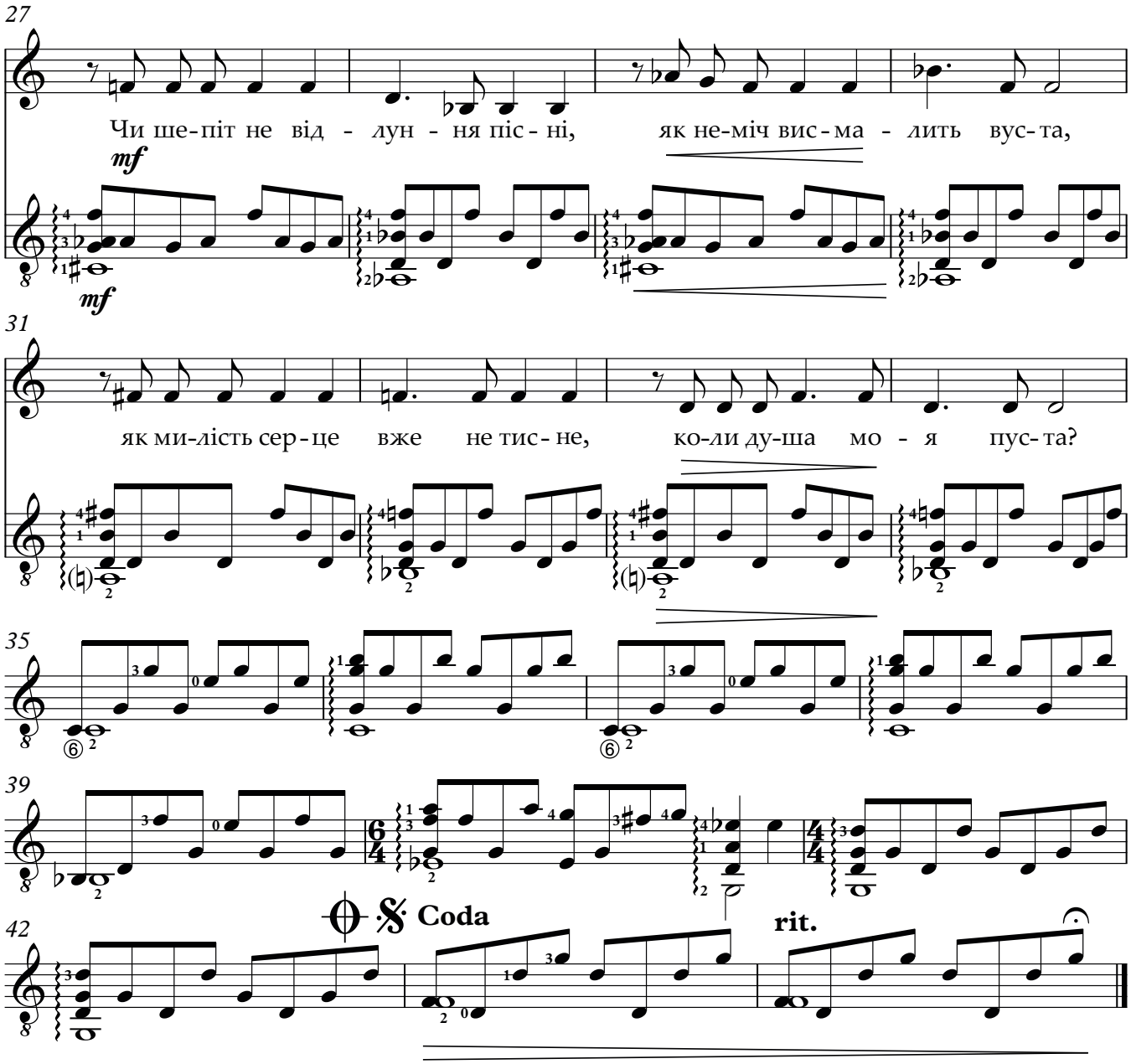
У житті, що в сновидінні,
Все таке не явне.
Наче не зробив нічого -
Скоїв непоправне.
Закохатись - що заснути
І спати щоночі,
Будуть на твоїй подушці
Слізоньки дівочі.
Байдуже, якщо миленькій
Інший хтось верзеться.
Як прокинеться уранці -
Він не повернеться.
Літні ночі - куці ночі,
Можна і не спати,
А як дівчини немає -
Уві сні чекати!

КОЛИ ДУША МОЯ ПУСТА

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Коли душа моя пуста...

Згадати все і позабути,
Любити всіх і розлюбить
В передосінню, невідступну,
Неначе Молох, темну мить!

Чому ти спокою не дариш,
Остання посмішко сумна?
Чи Місяць Сонцю - не товариш,
Як суне бідне від вікна?

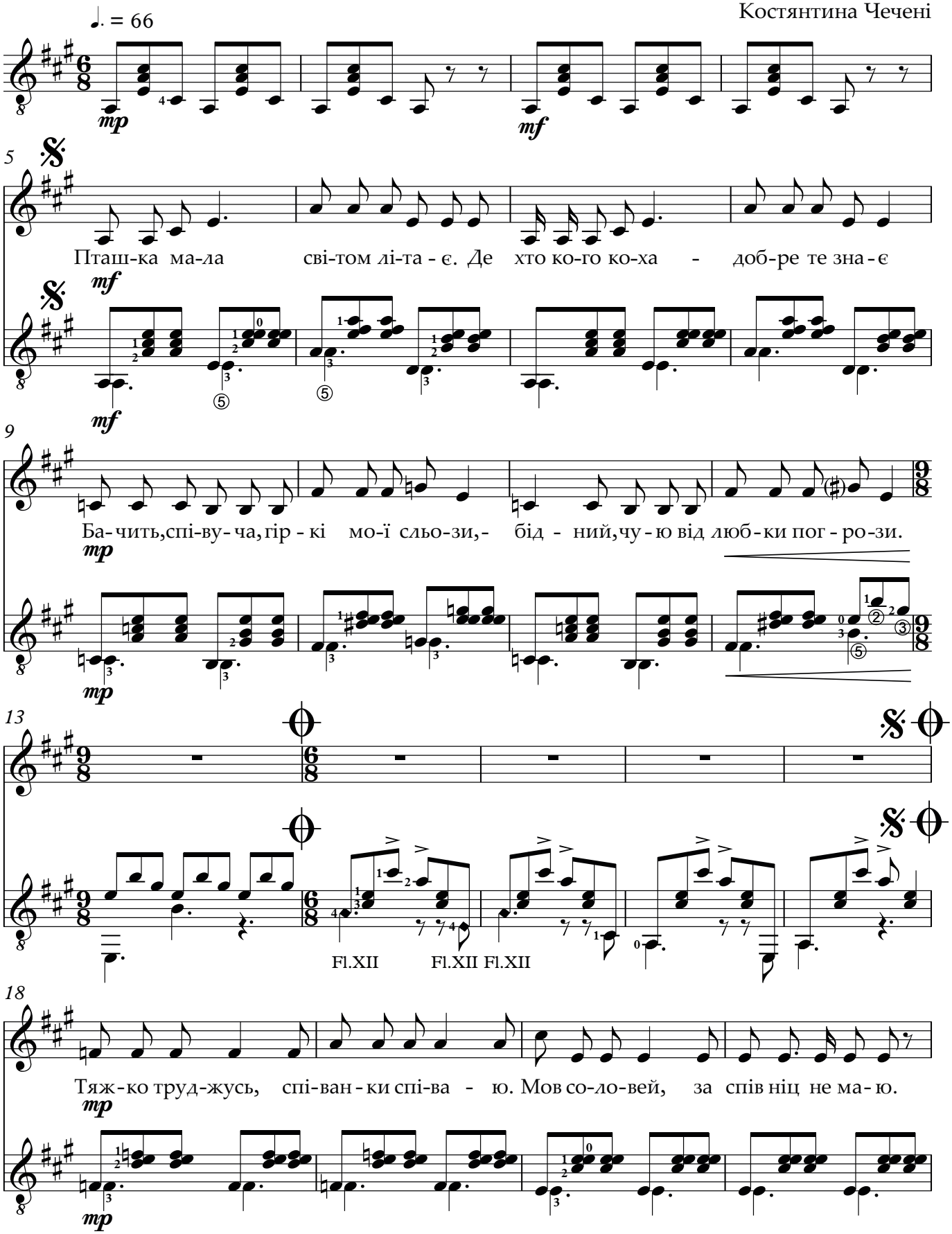
Чи шепіт - не відлуння пісні,
Як неміч висмалить вуста,
Як милість серце вже не тисне,
Коли душа моя пуста?

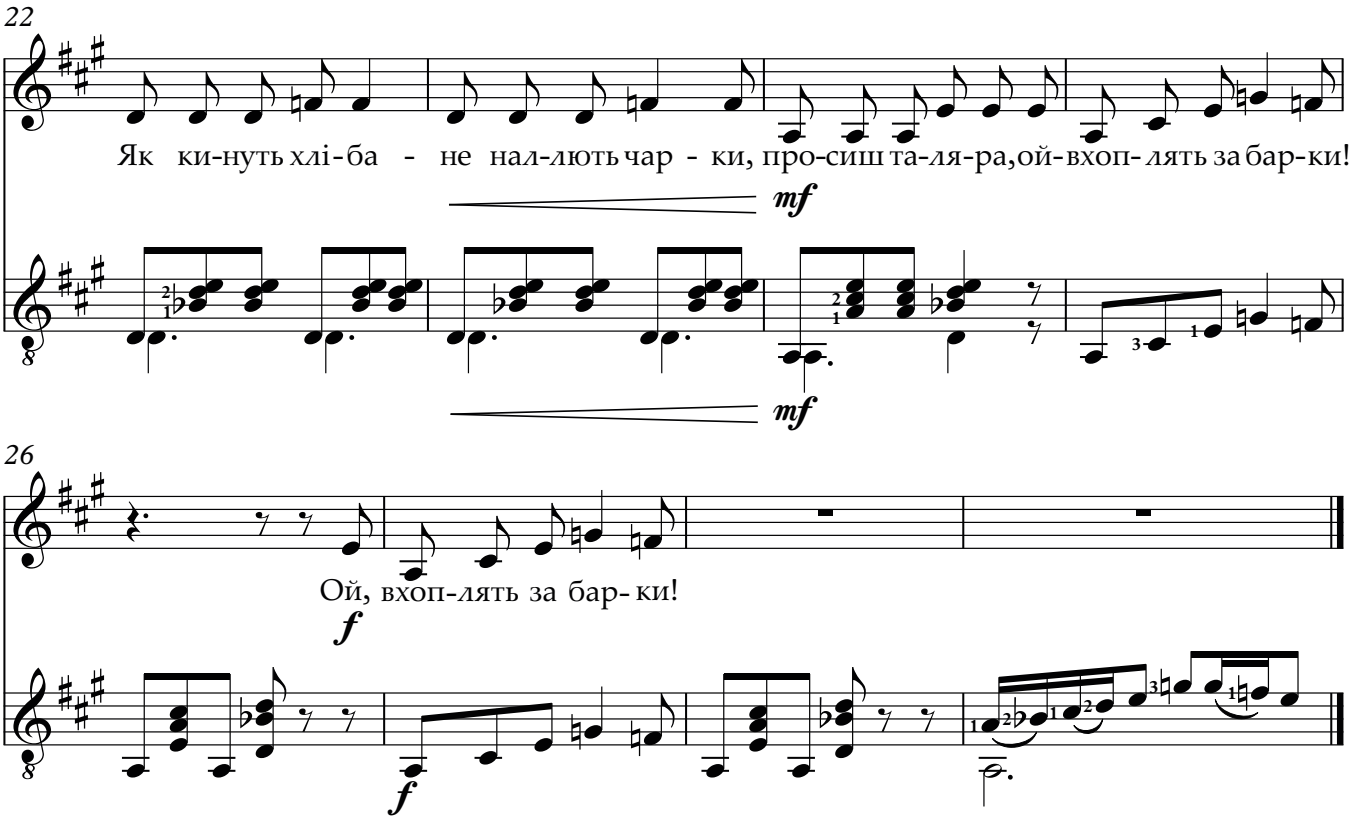
Всі спогади на мить завмерли...
Провин і прикростей тягар
На шиї, наче чорні перли,
Неначе попіл від Стожар...

ПТАШКА МАЛА

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Пташка мала

Пташка мала світом літає.
Де хто кого коха - добре те знає.
Бачить, співуча, гіркі мої сльози, -
Бідний, чую від любки погрози.

Мила каже, мене полишить,
Слічній бути зі злиднем не личить.
І де ж мені ту грошву кляту взяти?
Ой, не маю ні лана, ні хати!

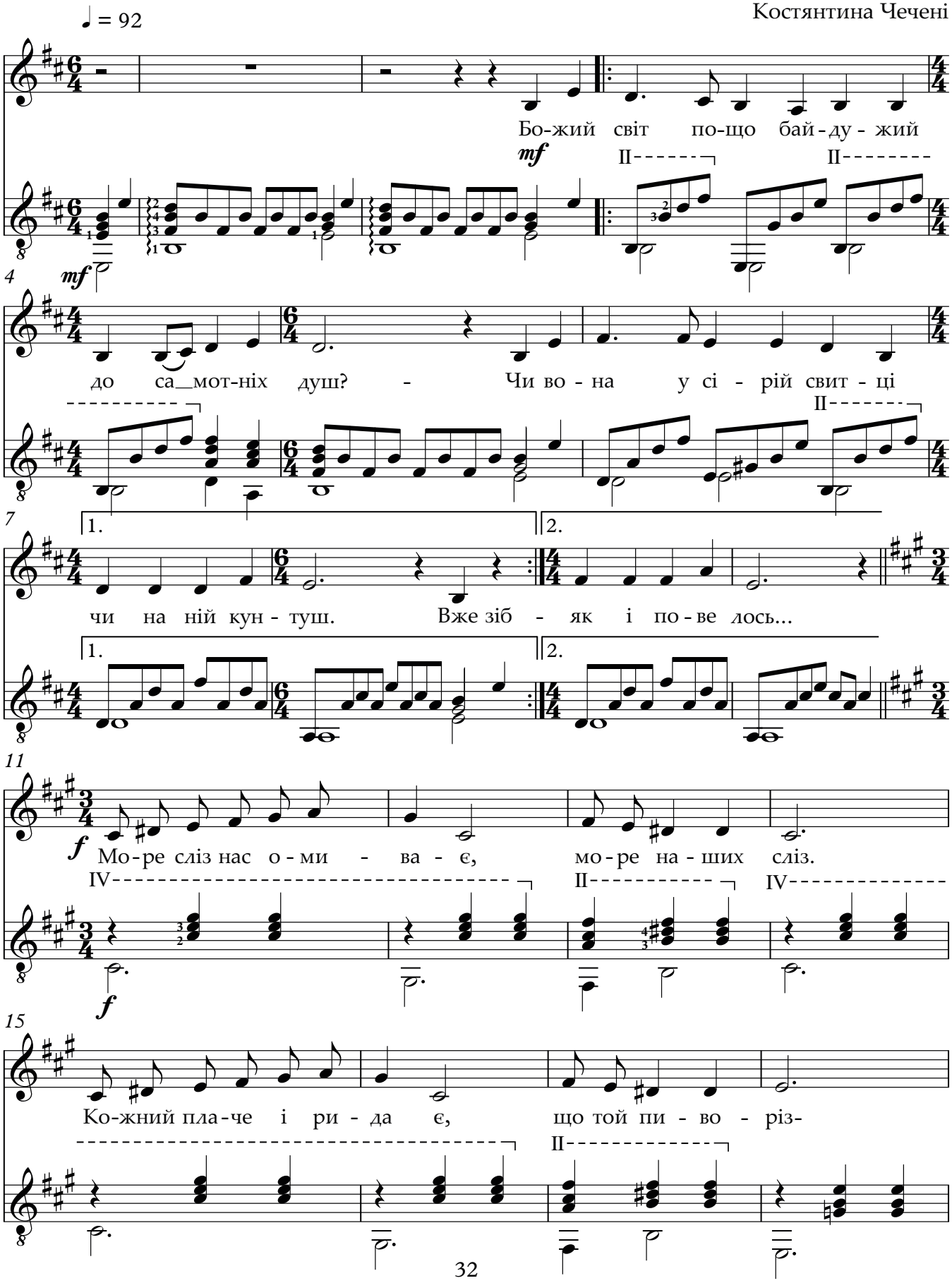
Тяжко труджусь, співанки співаю.
Мов соловей, за спів ніц не маю.
Як кинуть хліба - не наллють чарки,
Просиш таляра, ой - вхоплять за барки!

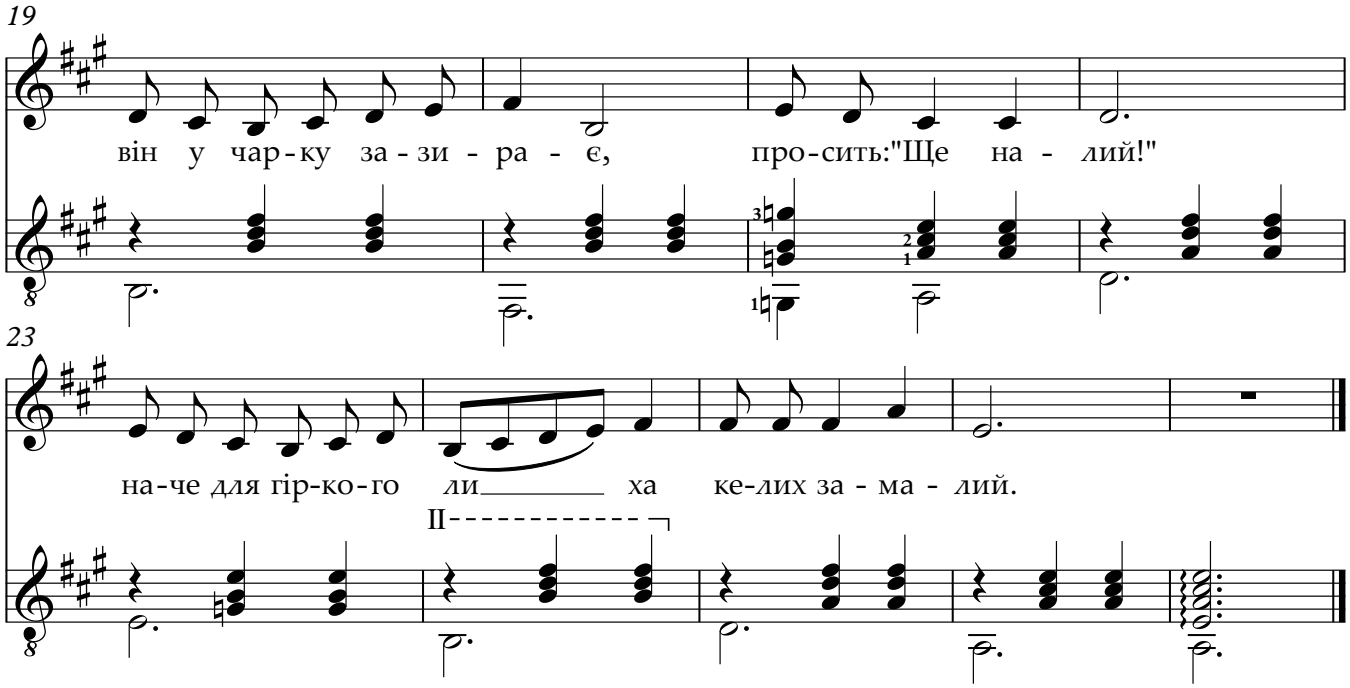
Ой, Касю, в тебе душа велика.
Не залишай одного чоловіка!
Ми з птахами будем літати,
Райську любов разом вітати.

ЩО ОСТРІВ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Що острів

Божий світ пощо байдужий до самотніх душ? -
Чи вона у сірій свитці чи на ній кунтуш.
Вже зібралися до купи, наче ждім когось,
Та й надалі кожний - острів, як і повелось...

Море сліз нас омиває, море наших сліз.
Кожний плаче і ридає, що той пивоpіз -
Він у чарку зазирає, просить: "Ще налий!",
Наче для гіркого лиха келих замалий.

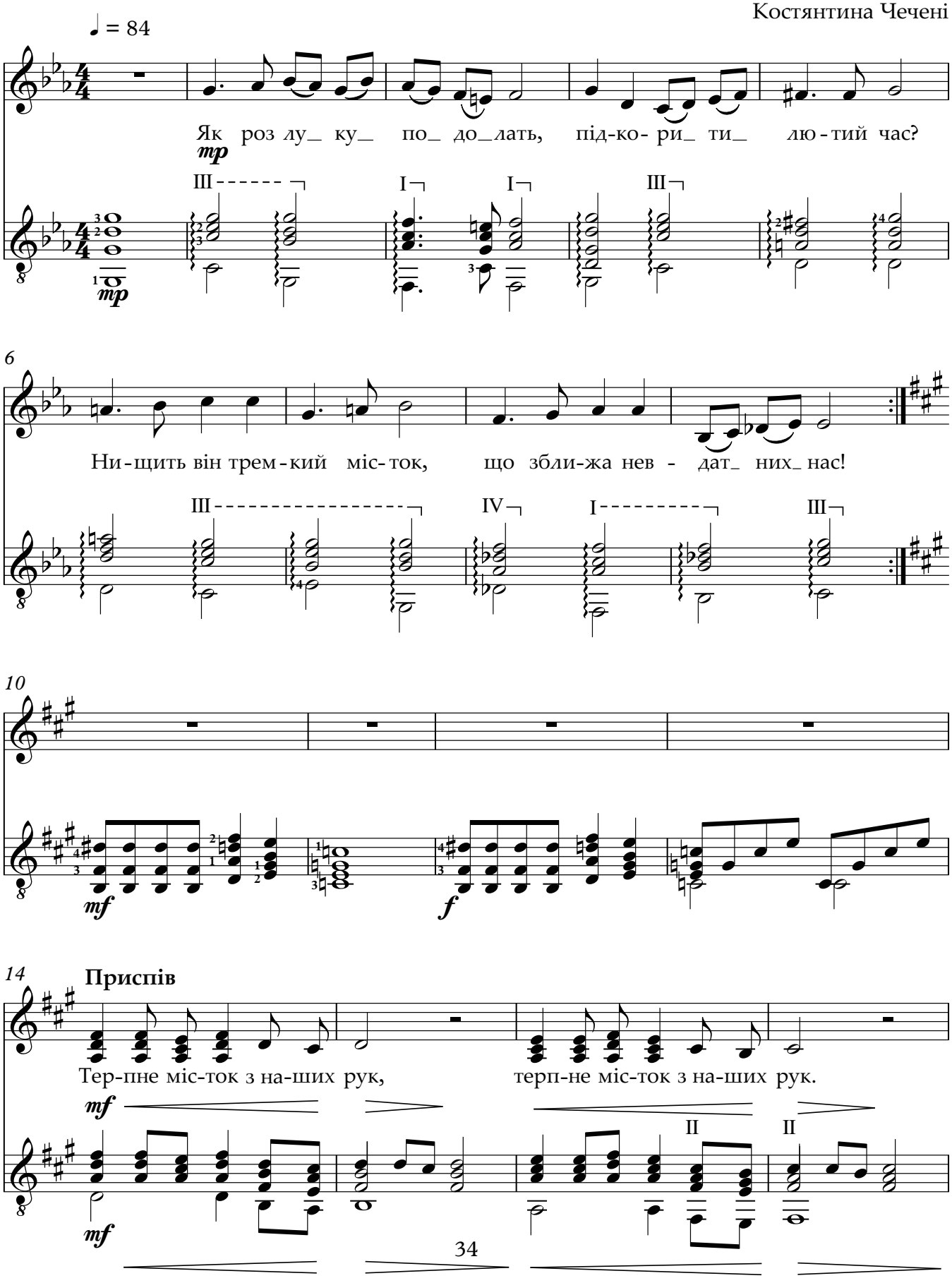
Ти сховалася, що равлик у завиток свій,
Прихистила себе, рідна, між пустих надій.
Чи ти бачиш: інший равлик дивиться з вікна?
Він - один на світі, бідний, як і ти - одна.

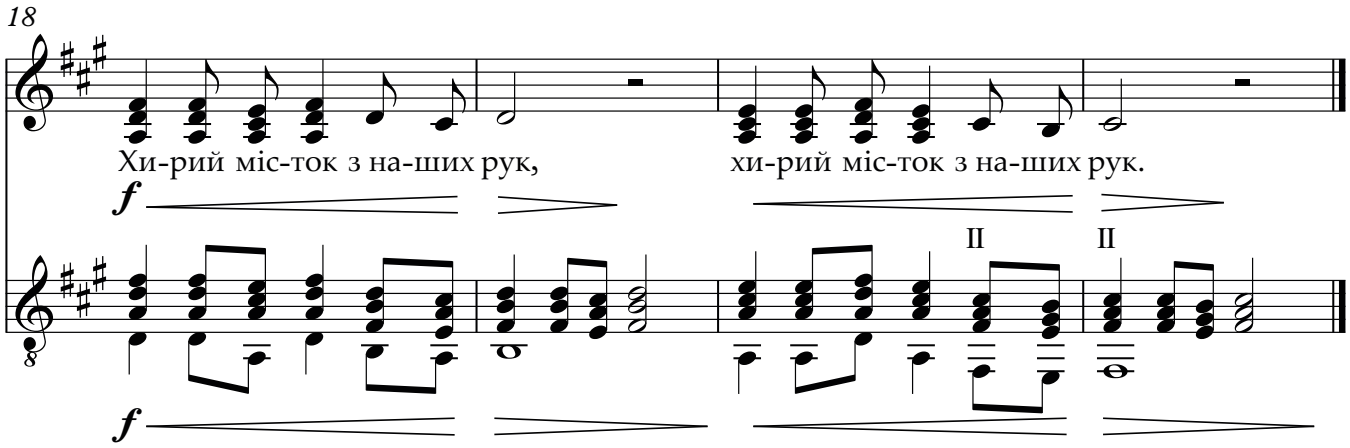
З ким зійдусь, із тим розлука неминуча є.
Чи впізна мене, як стріне? - Ні, не впізнає...
Що за сила непідкупна сушу розділя?
Кожний, кожний є, що острів, нічия земля...

МІСТОК ІЗ РУК

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Місток із рук

Як розлуку подолать, підкорити лютий час?
Нищить він тремкий місток, що зближа невдатних нас!
Пустка чорна - берег мій, тут не чути щебетух.
Вишні на твоїм цвітуть, трунок забиває дух.

Приспів: Терпне місток з наших рук,
Терпне місток з наших рук.
Хирий місток з наших рук,
Хирий місток з наших рук.

Плетемо місточок з рук, плачний розпач нас єдна;
І каблучка, як впаде, довго не дістане дна!
Слабне потиск твій щораз, і студений він, що лід…
До твоїх прегарних лук багатій шукає брід.

Приспів.

Храмину руйнує час, ще й розвіє прах цеглин.
Мов Петро, той час лата мій гетьманський Лебедин.
Над Вільшанкою летіть ти не маєш пари крил,
Боже, дай перетерпіть муки, що лишають сил!

Приспів.

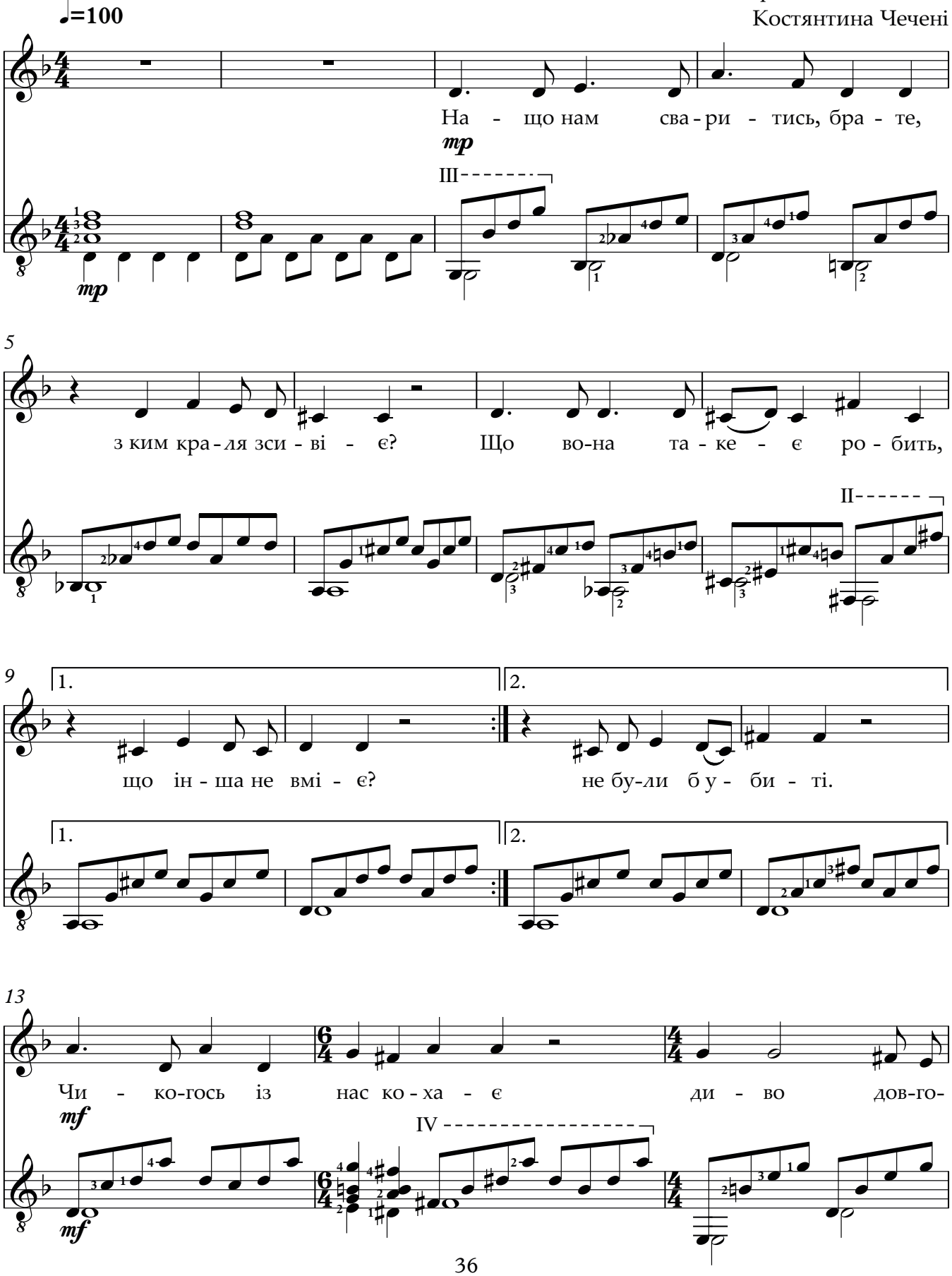
Як розлуку пережить, не потрапить у полон
Тій, що ближче за сестру, що навіє щасний сон?
Розірве місточок з рук, зачарує козака
І потягне за кушак до московського садка.

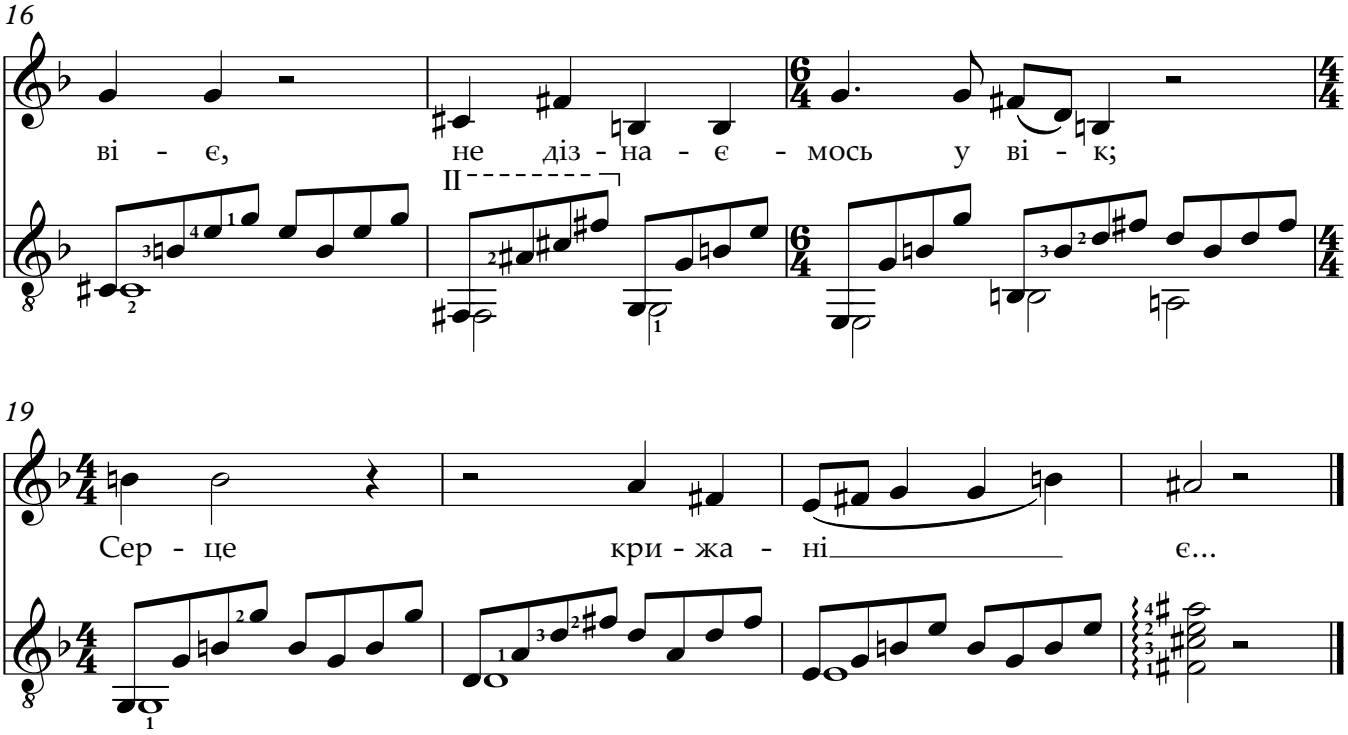
Приспів.

ДИВО ДОВГОВІЄ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Диво довговіє

Нащо нам сваритись, брате,
З ким краля зсивіє?
Що вона такеє робить,
Що інша не вміє?

Яструб із орлом не ділять
У небі блакиті.
Знайде доля нас сама,
Не були б убиті.

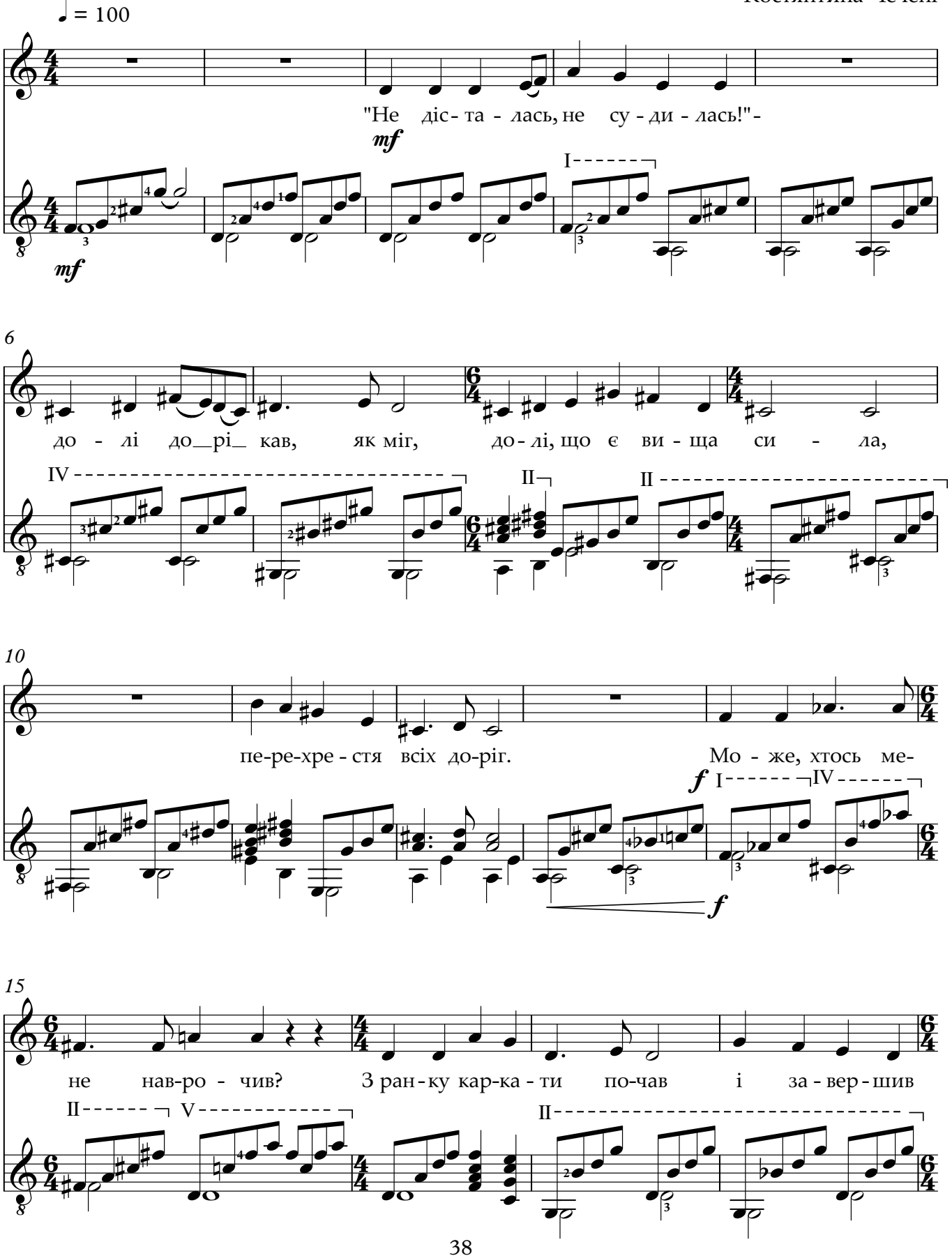
Чи когось із нас кохає
Диво довговіє,
Не дізнаємось увік;
Серце крижаніє...

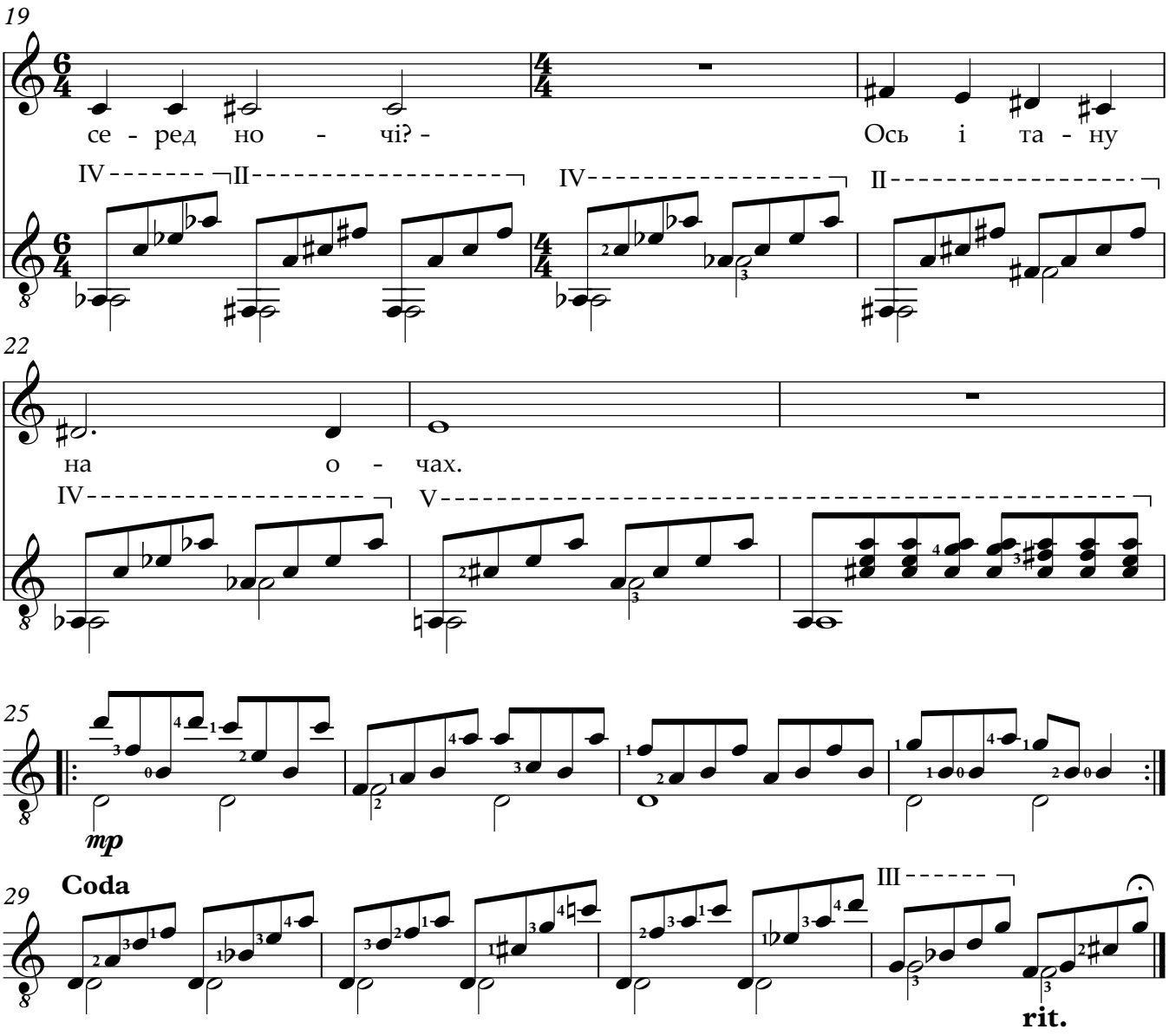
Хай дістанеться тому,
Із ким не заплаче,
Хай народиться дитя...
Тож, пішли, козаче!..

НЕДОЛЯ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Недоля

"Не дісталась, не судилась!" -
Долі дорікав, як міг,
Долі, що є вища сила,
Перехрестя всіх доріг.

Може, хтось мене наврочив?
З ранку каркати почав
І завершив серед ночі? -
Ось і тану на очах.

І не зміниться, завмерла,
Мов зачумлена, майбуть.
Сіяні не сходять зерна,
І веде в нікуди путь.

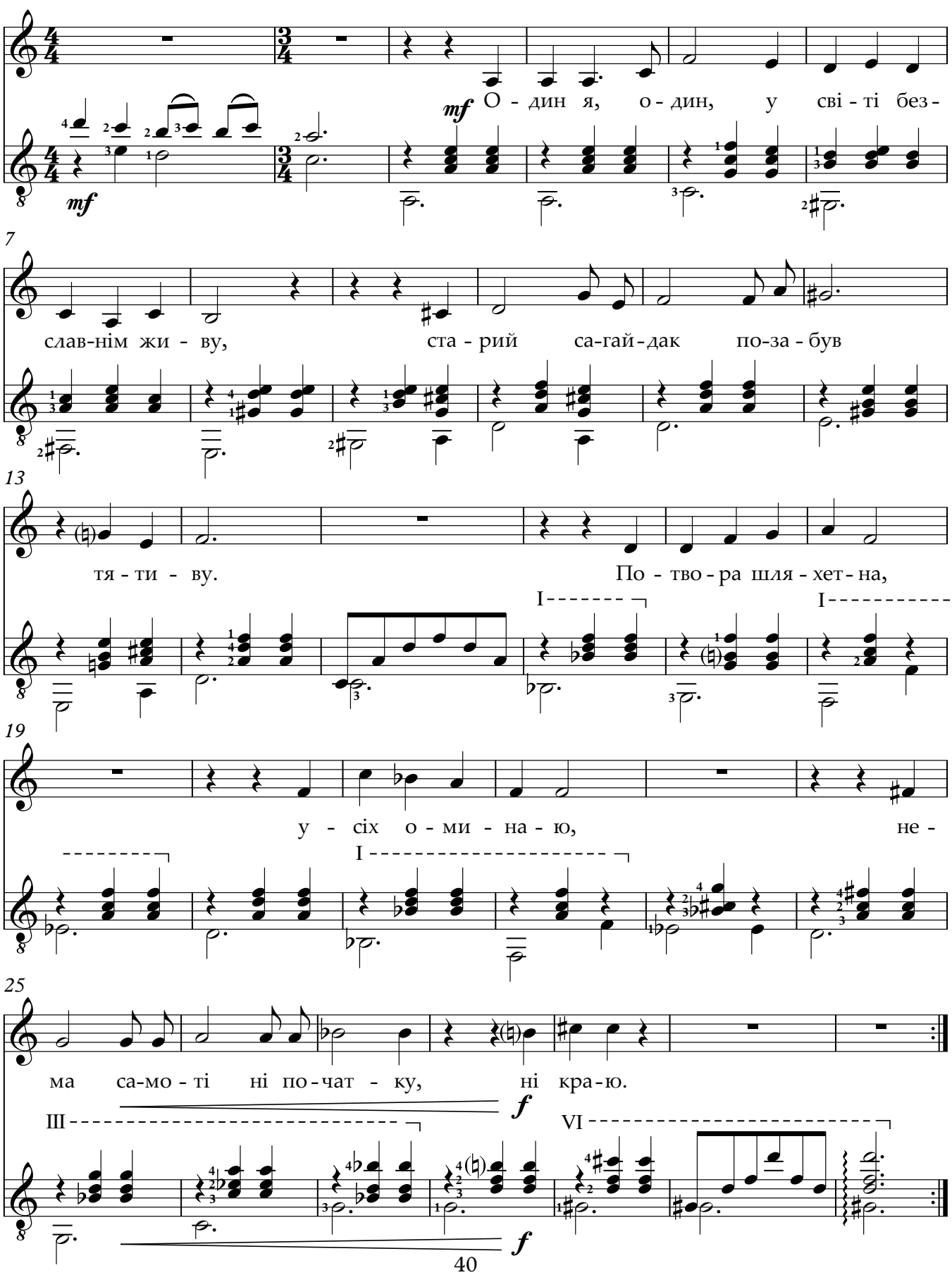
І благання марні, треба
Долю мати хоч яку...
Та вона не пада з неба,
Її в кузні не кують!..

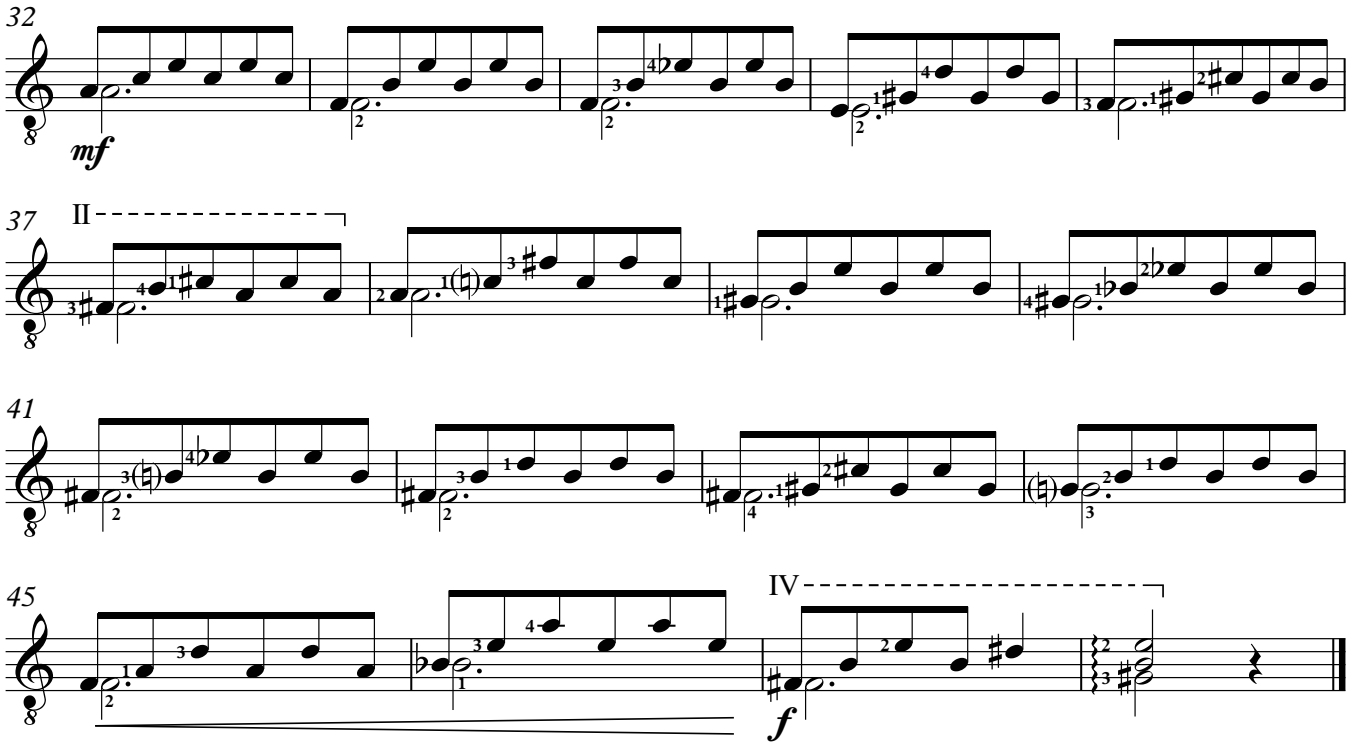
Приязна сестра у долі -
Посміхнулася мені...
Я з кохання збожеволів,
Моє серце у вогні!

ОБУЗА СВІТУ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Обуза світу

Один я, один, у світі безславнім живу,
Старий сагайдак позабув тятиву.
Потвора шляхетна, усіх оминаю,
Нема самоті ні початку, ні краю.

Погляне чи хто - очі одразу хова,
Не хоче і чути журливі слова.
І кожна людина - неначе невільник
Чужих сподівань і бажань неспокійних.

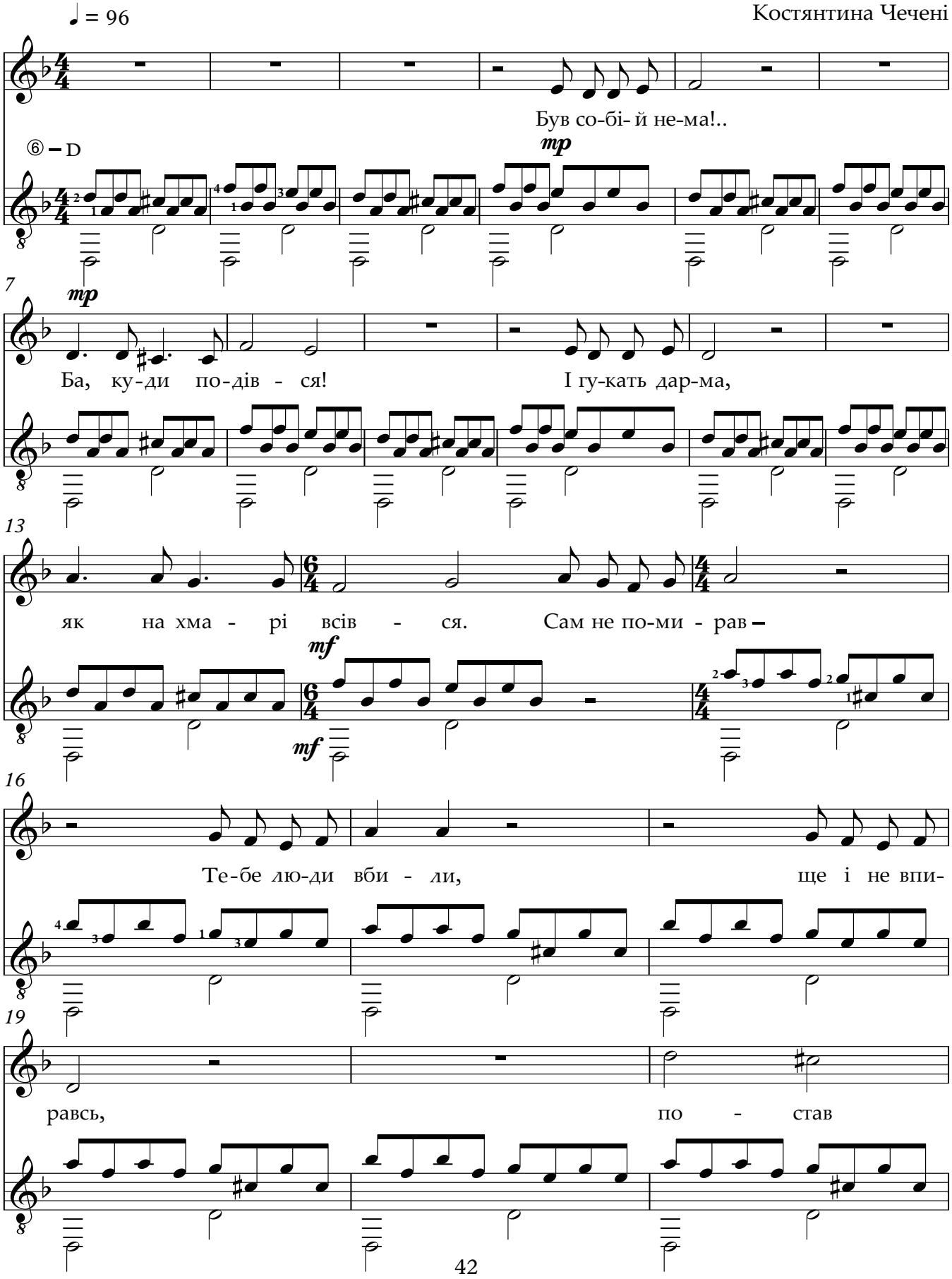
Хіба світ оцей - поділ безтурботних утіх?
Усе, що не зробиш, то гріх чи не-гріх!
У мріях таємних кохав її тихо,
І щастя незнане зливалося з лихом.

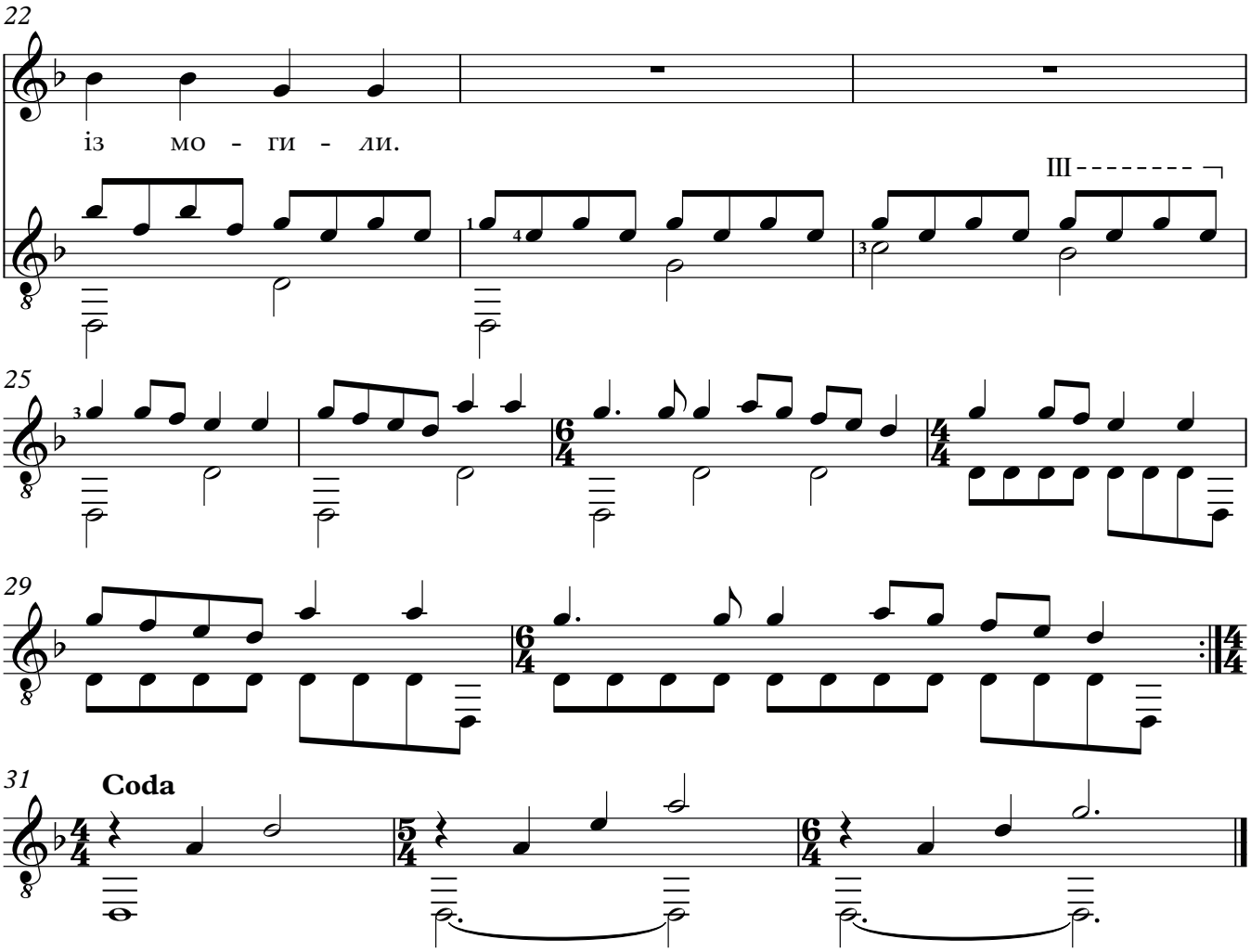
Не маю, що дать, ніколи ніц не візьму!
Любов я уніс у підземну пітьму.
Хтозна, чи один ще невдаха-небіжчик
Обузою стане для сил щонайвищих...

ЛУБОЧНА ПСАЛЬМА

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

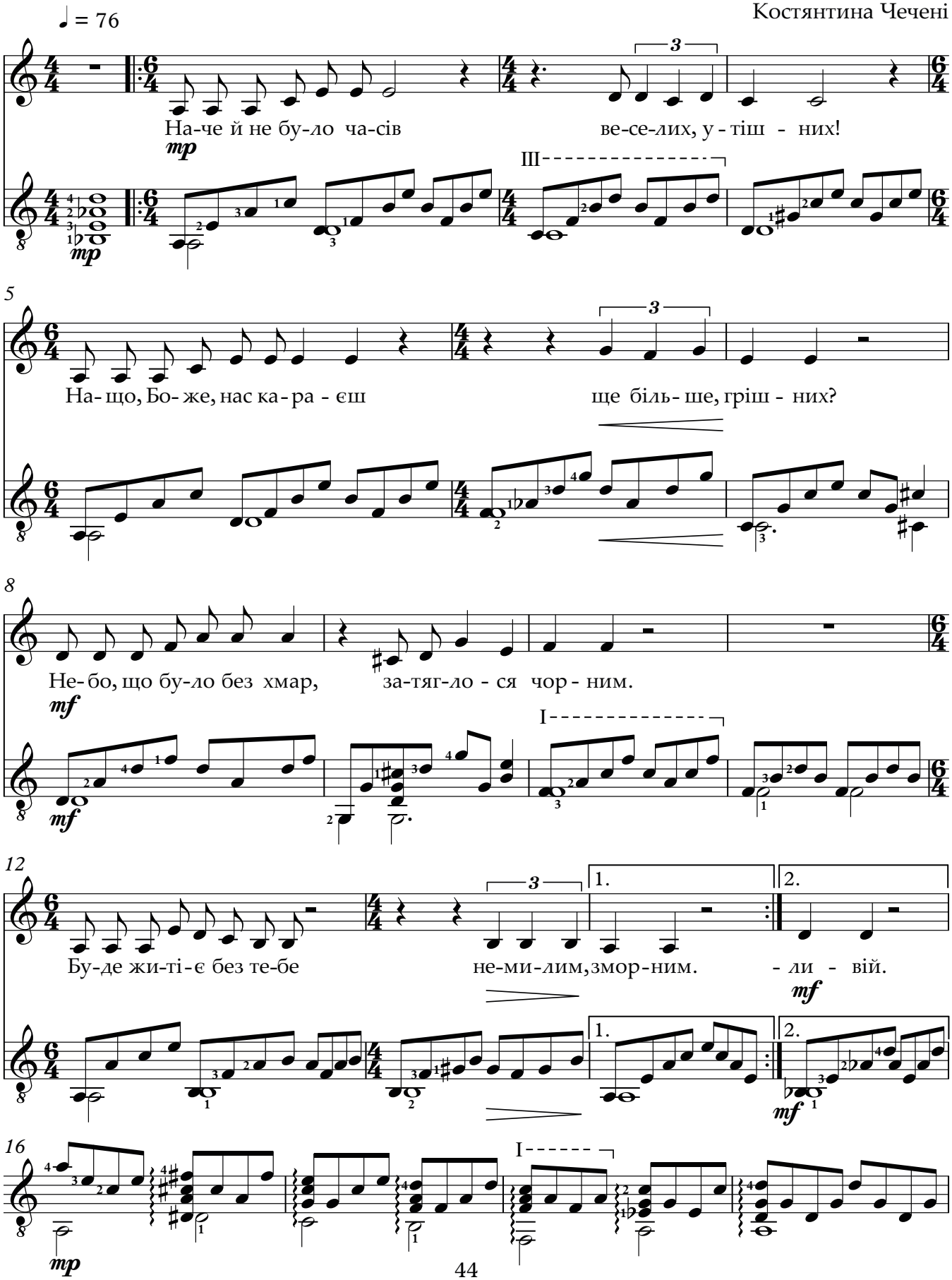
Лубочна псальма

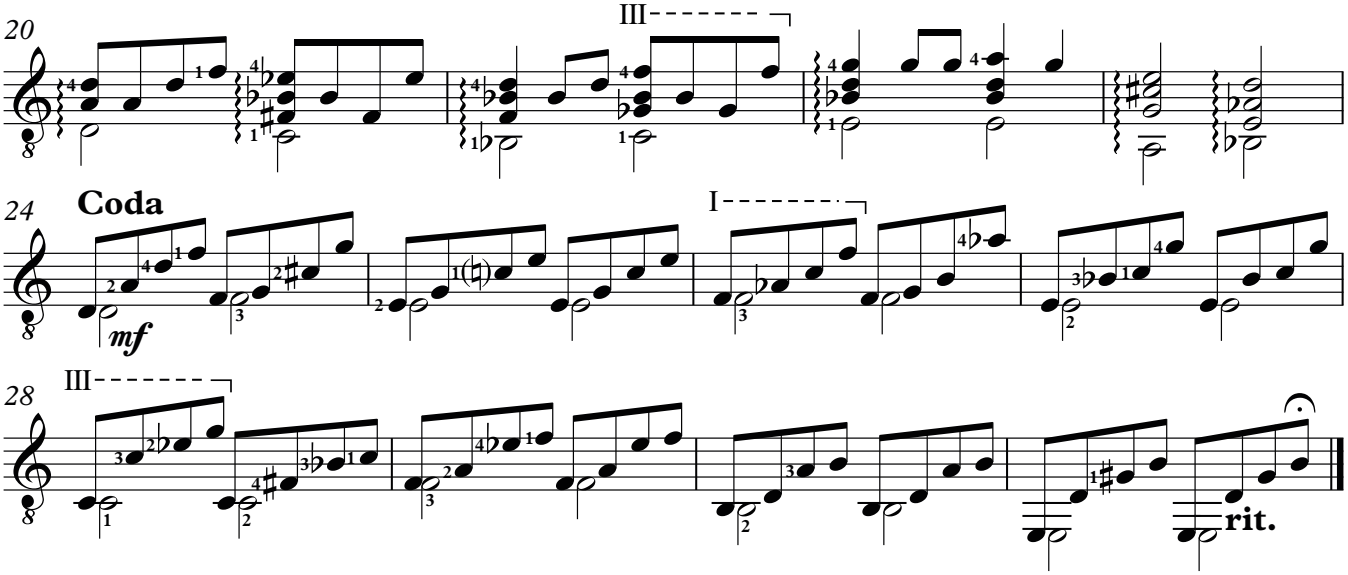
Був собі - й нема!.. Ба, куди подівся!
І гукать дарма, як на хмарі всівся.
Сам не помирав - Тебе люди вбили,
Ще і не впирався, постав із могили.
Людське тіло - тлін, а душа - що подих.
З плутаних сторін вчаться жить народи.
У своїх краях б'ють Тобі поклони,
В кого нужа в швах, а на кім - хітони.
За один уклін ще й червонця просять.
Як встають з колін, рвуть братам волосся.
Кожний - хитрий лис, Ти хіба не бачиш?
Лестощі чи спис дістають їм вдачі.
Ти пробачив всім провину первинну.
А всього їх сім - і за кожну гинуть.
Хирих лікував, мертвим ніс надію.
Тягнеш за рукав - тож веди, Водію!

ЧЕРВОНА СТРІЧЕЧКА

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

Червона стрічечка

Наче й не було часів веселих, утішних!
Нащо, Боже, нас караєш ще більше, грішних?
Небо, що було без хмар, затяглося чорним.
Буде житіє без тебе немилим, зморним.

Батько твій запряг воли, на віз ставить скриню,
Повезе тебе до міста, наче рабиню.
Будеш пані слугувать, пані вередливій,
Не дасть вона дівці жити, дівці вродливій.

Пані та гидка, як ніч, стара і ревнива.
Пана більше ще розпалить, що ти цнотлива.
Велелюбний пан зганьбить - побіжиш топитись;
Як одна у лютім світі - нікууди дітись!

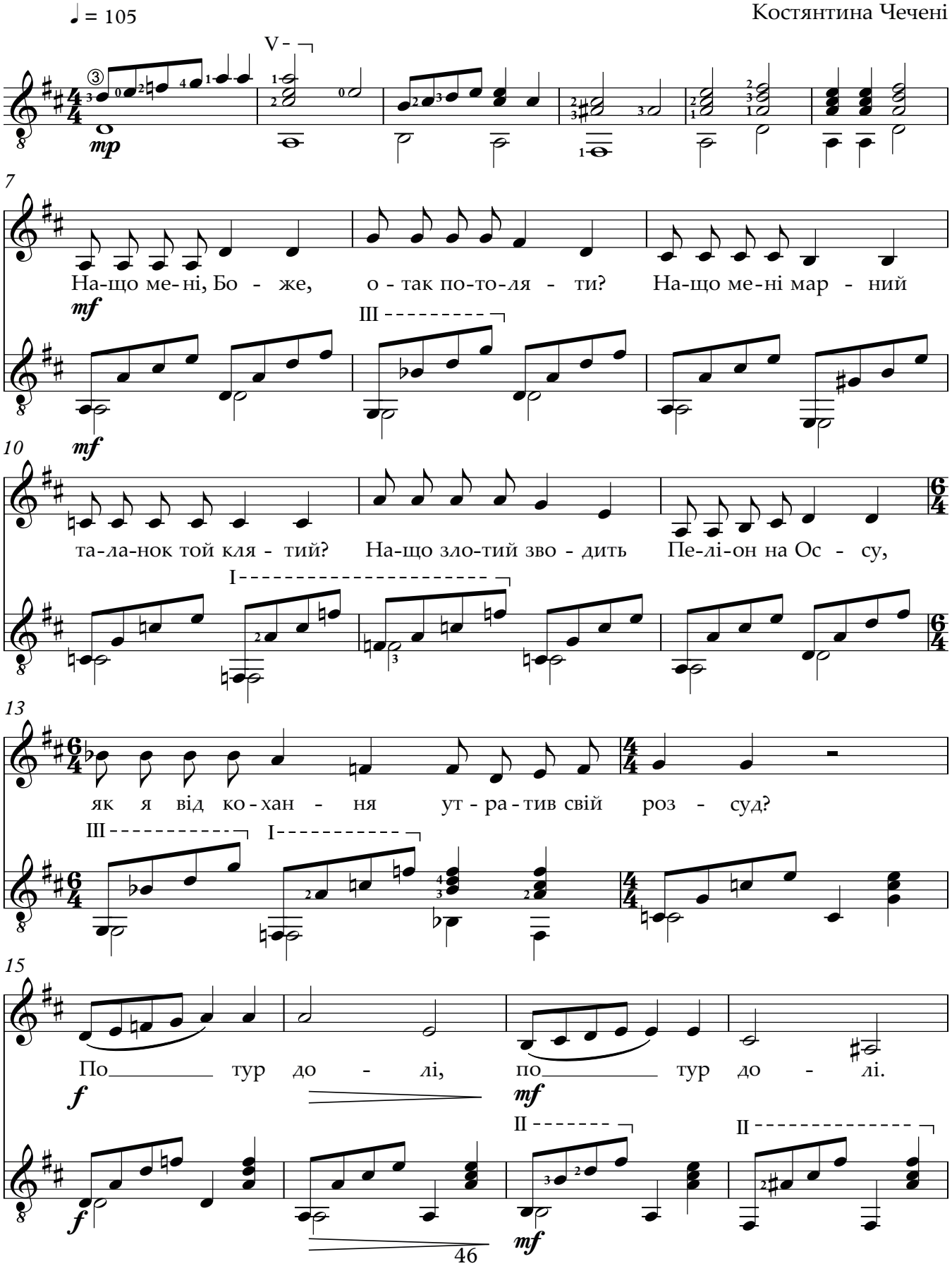
Як віддать твою красу на такі страждання!
Чи я чую через сльози твої благання:
"Ти місточок підпиляй, де глибока річка.
Допливе до Балаклії червона стрічка...

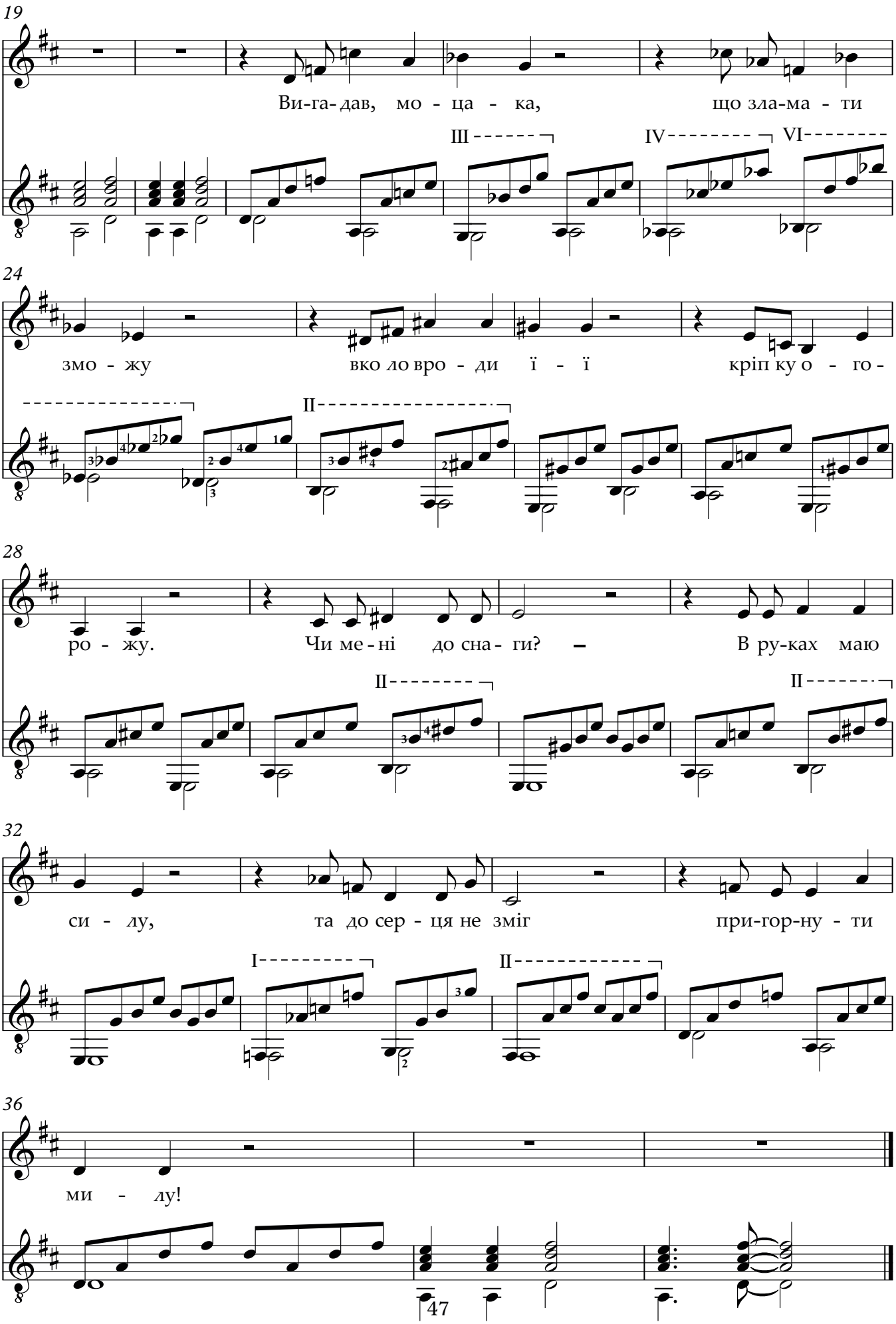
Разом нам уже не буть", - говориш, кохана.
"Поцілуй же наостанку свого Романа..."
Як спіймають холуї - поведуть до суду.
Гріх свій смертний у Сибіру спокутать буду.

ПОТУР ДОЛІ

Слова Юрія Рокитянського

Музика та аранжування
Юрія Рокитянського
Костянтина Чечені

19
Ви-га-дав, мо - ца - ка, що зла-ма - ти
III
IV
VI
24
змо - жу вко ло вро - ди ї - ї кріп ку о - го -
II
28
ро - жу. Чи ме - ні до сна - ги? – В ру-ках маю
II
II
32
си - лу, та до сер - ця не зміг при-гор-ну - ти
I
II
36
ми - лу!

ПОТУР ДОЛІ

Нащо мені, Боже, отак потоляти?
Нащо мені марний таланок той клятий?
Нащо злотий зводить Пеліон на Оссу,
Як я від кохання утратив свій розсуд?

Приспів: Потур долі, потур долі.

Вигадав, моцака, що зламати зможу
Вколо вроди її кріпку огорожу.
Чи мені до снаги? - В руках маю силу!
Та до серця не зміг пригорнути милу!

Чим гидкий для неї, мов ота ропуха?
В очі не погляне, повік не послуха! -
Вмію віршу скласти, пісню заспівати
Про едемське життя, садок коло хати.

Приспів.

Краля, що лошиця надто норовлива.
Дай до вдачі, Боже, ще справжнього дива:
Хай вона всміхнеться своєму Адаму,
Як на Спас нестиме яблука до храму.

Як нема твоєї на то, Боже, згоди,
На стежу піду я, де лукавий ходить.
Ублагаю чорта: "Візьми вбогу душу,
Як через кохання так мучитись мушу!"

Приспів.

- Чи свого ти, небораче, гаразду не знаєш?
Не про те Бога просиш, не про те волаєш!
- Бог один мені завше потурає
І люб'язно він від бід прихищає!

Зміст

1. Волопас.....3
2. Янголи не помирають.....6
3. Тиха простота.....8
4. Мисленька мене хоронить.....10
5. Христя.....12
6. Скавло.....14
7. Пані Жебрацька.....16
8. Покритка.....18
9. Іван Вишенський.....20
10. Дві пташки.....22
11. Шинкар.....24
12. Як насниться інша.....26
13. Коли душа моя пуста... 28
14. Пташка мала.....30
15. Що острів.....32
16. Місток із рук.....34
17. Диво довговіє.....36
18. Недоля.....38
19. Обуза світу.....40
20. Лубочна псальма.....42
21. Червона стрічечка.....44
22. Потур долі.....46

Юрій Рокитянський
Костянтин Чеченя

КАВЕРЗНІ ПІСНІ

Музично-поетична збірка

Комп'ютерний набір нот - **Олександр Гузій**

Видавець ФОП Ланковська Г. Г.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Реєстру видавців, виготівників, розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7740 від 28.02.2023

Верстка та друк ФОП Ланковська Г. Г.
Свідоцтво № 20670000000177341 від 13.11.2019
www.enterprint.com.ua

Підписано до друку 20.05.2025
Формат 60x84/8. Тираж 100 прим. Зам. № 25/5-3